

Rusai pažeidinėja Lietuvos oro erdvę

Pirmadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, lapkričio 9 d. (Elta) — Buvusios sovietų armijos, dislokuotos Baltijos valstybėse ir Kaliningrado srityje, karo lėktuvai per paskutines penkias savaites 387 kartus pažeidė Lietuvos Respublikos oro erdvės panaudojimo taisykles. Tai užfiksavo Krašto Apsaugos Ministerijos aviacijos tarnybos radiolokacinio aptarnavimo skyrius.

Lėktuvai ir sraigtasparniai skraido be atpažinimo signalų ir ryšio. Be kita ko, tai sukelia grėsmę civilinei aviacijai. Toks pavojus buvo ištikęs keleivini lėktuva, spalio 16 d. skridusi maršrutu Vilnius-Groznyj. Jo zonoje tuo metu buvo iš Kaliningrado per Jurbarką ir Vilnių į vieną iš Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių aerodromų skridęs karo lėktuvas AN-12.

Kiek anksčiau Krašto Apsaugos Ministerija buvo pranešusi Rusijos karinei vadovybei, kad nuo balandžio iki rugsėjo pabaigos tokiu pat būdu oro erdvės panaudojimo taisyklės Rusijos jurisdikcijai priklausantys karo lėktuvai buvo pažeidę 1,321 kartą. Oficialias atsakymo ir protokolus negauta.

Išrinkus LDDP, naftos kaina nemažės

Apie rinkimų ir Lietuvos Seimą pirmąjį etapą šeštadienį Šilutėje kalbėjo ministras pirmininkas Aleksandras Abišala. Jo nuomone, „Taip balsavo dvi kategorijos rinkėjų. Pirmieji, matyt, tikėdamiesi, kad šioje partijoje yra daugiau kompetentingų žmonių, turinčių idėjų, kaip sutvarkyti Lietuvos ekonomiką, antrieji galvojo, kad, jei laimėtų LDDP, Maskva sumažins naftos kainą, bet ir vieni ir kiti klydo, nes niekas mums šiuo metu energetikos resursų pigiau neparduos. Tad antrąją etapą rinkimų etapą reikia apibūdinti kaip visiems gerai pagavoti... Nereikia pamiršti, kad galimais mūsų rinkimų rezultatais domisi ir Vakarų, ir Rytų šalis, ir, pavyzdžiui, pirmąjį rinkimų etapą kai kurios jų vertina kaip žingsnį atgal“.

Baltijos šalis glaudžiau bendradarbiaus

Baltijos valstybių susisiekimo problemos buvo aptartos Rygoje įvykusiam Lietuvos, Latvijos ir Estijos atitinkamų žinybų vadovų susitikime. Susisiekimo ministrai Jonas Biržiškis ir Andrius Gutmanis bei transporto ir ryšių ministrai Andi Meisteris derino ir koordinavo savo šalių žinybų veiklą. Daug dėmesio buvo skirta deryboms su kito šalimis ir ypač su Rusija.

Sutarta keistis informacija tarp ministerijų, ieškoti ir laikyti bendros politikos, sprendžiant kai kuriuos ginčytinus klausimus su trečiosiomis šalimis.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos susisiekimo žinybos įkūrė nuolat veikiančias geležinkelio, jūrų ir oro transporto bei kelių tarybas. Jose specialistai rengia įvairius pasiūlymus Baltijos šalių susisiekimo ir transporto ministerijų vadovų susitikimams, kurie, J. Biržiškio iniciatyva, bus atnaujinti ir vyks kartą per tris mėnesius.

Nafta kol kas dar už rublius

Energetikos ministerijoje įvykusioje spaudos konferencijoje ministro pavaduotojas Robertas Ramošūnas pasakė, jog šį ketvirtį Rusijai už dujas ir naftą Lietuva galės mokėti rubliais. Kaina bus perskaičiuojama JAV doleriais ir rublius pagal Rusijos Centrinio Banko kursą (šiuo metu 1 JAV doleris — apie 400 rublių). Iš Lietuvos už 1,000 kubinių metrų dujų reikalaujama 85 dolerių, už toną naftos — mažiau nei 110 dolerių. Ar sutinka su sutarties sąlygomis, Lietuva turės pranešti per penkias dienas.

Už elektros energiją, šilumą ir kurą vartotojai Lietuvoje yra išiskolinę apie 5 milijonus talonų. Susigrąžinę šią skolą, Lietuvos energetikai galėtų be didelio vargo atsiskaityti su Rusija, kuri šiemet dar galėtų patiekti iki 650 milijonų tonų naftos ir iki 1.2 ml. kubinių metrų gamtinių dujų.

Prekybos partneriai pietų Švedijoje

Dvišalio bendradarbiavimo galimybės Kristianstade aptarė Lietuvos susisiekimo ministras Jonas Biržiškis ir Švedijos Karalystės transporto ir ryšių ministras Mats Odell. Kristianstade lena (lan) geografiniai yra artimiausi Lietuvos krantų. Planuojama, kad per Kristianstad leno uostus kroviniai iš Švedijos ir kitų Skandinavijos šalių bus plukdomi į Klaipėdą, o iš čia išvežiami į Rytus. Klaipėda galėtų tapti stambiu tranzito punktu. Numatoma, kad Lietuva ir pietų Švedija sujungs nauji oro ir jūrų maršrutai.

Švedija pažadėjo palaikyti Lietuvos tarptautiniuose susitikimuose dėl oro erdvės virš Baltijos jūros perdalinimo ir aptarnavimo zonas, ji finansuoja savo specialistų Lietuvai rengiamus projektus dėl švyturių ir kitų navigacinių prietaisų pertvarkymo, gelbėjimo darbų jūroje, kaip likviduoti avarijas, jei jūroje išsiliėtų nafta.

Lietuva išgijo karo laivus

Lietuvos karinio jūrų laivyno vėliavos pakeltos dviejuose laivuose, pirtuose iš Rusijos jurisdikcijai priklausiančio Baltijos karinio jūrų laivyno. Sandėrio suma laikoma paslapyje.

Laivai priklausė Krašto Apsaugos Ministerijos šiemet vasarą įkurtos Pakrančių Apsaugos flotilei. Rusijos laivyne jie buvo skirti kovai su povandeniniais laivais, tačiau bus naudojami kaip sargybiniai. Kiekviena iš dviejų fregatų yra 1,000 tonų talpos, išvyto iki 36 mazgų per valandą greitį, igulą sudaro 80 žmonių. Juose yra visa sargybinėms fregatoms reikalinga ginkluotė.

Pagal sutartį Lietuvos jūreivius apmokytų Rusijos laivyno karininkai.

Pragyvenimo kaina lapkričio mėnesį

Ekonomikos ministerijos kainų ir konkurencijos departamentas apskaičiavo Lietuvos gyventojų minimalaus pragyvenimo

Vokietijos prez. Richard von Weizaecker buvo apmėtytas kiaušiniiais, eisenoje ir mitinge, susauktame Vokietijos valdžios vadų Berlyne protestuoti prieš smurtą išpuolius prieš užsieniečius.

Korėja ir Japonija bijo, kad JAV nepasitrauktų iš rytų Azijos

Kijoto, Japonija, lapkričio 8 d. (NYT) — Japonijos ministras pirmininkas Kiiči Miyazawa ir Pietų Korėjos prezidentas Roh Tae Woo, pirmą kartą pokario metu įvykusiame tų šalių vadovų susitikime, išleido bendrą pareiškimą, kuriame matomas jų susirūpinimas, kad naujasis JAV prezidentas Bill Clinton, vykdydamas rinkėjų jam duotą mandatą sutvarkyti JAV vidaus reikalus, nepamirštų JAV tarptautinių interesų.

Išleistame bendrame pareiškime Pietų Korėjos ir Japonijos vadai „sutarė, kad aktyvios

nimo kainą lapkričio 5 d. kainomis. Maisto produktai, ne maisto prekės, mokesčiai už butą ir komunalines paslaugas sudaro 5,388 talonus. Toje sumoje yra šie maisto produktai: 5 kg mėsos ir mėsos produktų, 37 kg pieno ir pieno produktų, 26,6 kiaušinio, 1,9 kg žuvies, 1,8 kg cukraus, 0,6 kg aliejaus, 9,3 kg duonos, 7,7 kg bulvių, 9,9 kg daržovių, 6,9 kg vaisių, kitų produktų už 180 talonų.

Valstybės garantuojamas gyvenimo minimumas lapkričio mėnesį — 1,600 talonų. (A.M.)

JAV rolės pratęsimas yra būtinas to regiono stabilumui“, ir vylėsi, kad „ateinančioji Jungtinių Amerikos Valstijų administracija nepakeis šios politikos“, pranešė Korėjos pareiškėnė.

Tokie pasisakymai rodo susirūpinimą visoje rytuose Azijoje, kuris nėra pilnai suviamas Washingtono: daugelis Azijos vadų yra įsitikinę, kad JAV biudžeto suvaržymai ir augantis JAV noras mažinti savo tarptautinius išpareigojimus padaro beveik neišvengiamą galimybę, kad JAV pasitrauks iš Azijos.

Per paskutinius 50 metų kovojus trijuose žiauriuose karuose rytinėje Azijoje ir į tą regioną pasiūsdama daugiau kaip milijoną karių Vietnamo karo metu, JAV dabar turi mažiau, negu 100,000 karių Azijoje ir laukiama to skaičiaus sumažinimo. Del to dabar kyla susirūpinimas, kad atsirandanti karinio pajėgumo tuštuma neišauktų grėsmingų ginklavimosi lenktynių. Kinija jau yra nusipirkusi bombonešius iš Rusijos ir svarsto, ar pirkti lėktuvnešius iš Ukrainos. Tailandas jau yra užsakęs 150 F-16 karo lėktuvų

iš JAV. Yra manoma, kad Šiaurės Korėja vysto branduolinius ginklus.

Jų pirmas pasitarimas

Šis klausimas tarp kitų buvo aptariamas senosiose Japonijos sostinėje vykusiame vadovų susitikime. Nors prieš šį pasitarimą yra buvę ir formalių valstybinių vizitų ir vienas kitą sostines, šis buvo pirmasis jų pasitarimas pokario metu.

Nuo to, kai Japonija okupavo Korėją 1910 metais ir ją brutaliai laikė iki II Pasaulinio karo pabaigos, šių kraštų ryšiai buvo įtempti, nežiūrint to, kad 1965 metais jų valstybės normalizavo santykius. Pagaliau jų santykiai yra tiek atšilę, kad jau jie panašėja į tarp Vokietijos ir Prancūzijos esamą bendradarbiavimą. Japonijos ir Pietų Korėjos vadai ir pasakė, kad Vokietijos ir Prancūzijos pavyzdžiu jie tokius pasitarimus turės du kartus per metus.

Prezidentas Roh sekmadienio rytą atskrido iš Seoul'o ir privačiai tarėsi su ministru pirmininku Miyazawa beveik dvi valandas tradicinėje japoniškoje arbatinėje Kijoto miesto prabangiame Tsuruya kvartale. Po pietų jie dar valandą kalbėjosi ir po to prez. Roh išskrido atgal į Pietų Korėją.

Atitaisys karo skriaudas

Kad jų karo metu antagonyzmas dar nesibaigęs, rodė tai, jog jie kalbėjosi apie kompensavimą Korėjos moterims, kurios II Pasaulinio karo metu buvo prievartaujamos japonų kareivių, kaip praneša Korėjos valdžios šio susitikimo aprašymas. Korėjoje moterys dabar jau pradėjo reikalauti atlyginimo už savo kentėjimus. Daug metų Japonijos valdžia išsigynė, kad Japonijos valdžia turėjo vaidmenį tame reikale, bet neseniai jau pripažino, kad kariuomenė čia dalyvavo ir dabar vyksta derybos dėl tų ieškinių patenkinimo.

Šių kraštų augančių draugiškumo ženklas yra tai, kad prez. Roh pareiškė Korėjos valdžios norą surengti Japonijos imperatoriaus vizitą Pietų Korėjon. Tuo tarpu min. pirm. Miyazawa dar neatsakė į pareiškimą, bet numatoma, kad ruošia impera-

Jelcinas jungia kariuomenės išvedimą su rusų teisėmis Pabaltijy

Jelcino laiškas Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui

New Yorkas, lapkričio 6 d. — Rusijos Nuolatinės Misijos kvietimu Baltijos valstybių misijų delegacijos 1992 lapkričio 6 d. susitiko su Rusijos ambasadorium Julij Voroncov, praneša Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtiniams Tautoms. Jį lydėjo nepaprastas pasiuntinys ir igaliotas ministras Sergei Ordžonikidze. Susitikime dalyvavo Estijos ambasadorius Jungtiniams Tautoms Ernst Jaakson ir patarėjas dr. Heino Ainso, Latvijos ministrė-patarėja Mara Treimanis ir patarėjas Ivars Slokenbergs. Lietuvos ambasadoriui Anicetui Simučui vyriausybės kvietimu išvykus į Vilnių, Lietuvą susitikime atstovavo patarėjas Algimantas Gureckas, kaip laikinasis reikalų patikėtinis, ir patarėjas Darius Sužiedėlis.

Ambasadorius Voroncov sušaukė susitikimą supažindinti Baltijos valstybių misijas su Rusijos prezidento Boris Jelcino laišku Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Boutros Boutros-Ghali.

Savo laiške Rusijos prezidentas priminė, jog Rusija vaidino lemiamą vaidmenį, kad Baltijos valstybės pasiekė nepriklausomybę. „Mes esam pasiryžę vystyti santykius su tomis valstybėmis, tikros geros kaimynystės, lygiateisiško bendradarbiavimo ir abipusio pasitikėjimo pagrindais“, teigė prez. Jelcinas savo laiške. Jis taip pat pabrėžė, „gerbdama tarptautines teisės principus ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos tautų pareikštą valią, Rusijos vadovybė aiškiai ir nedvejodama patvirtina Rusijos norą atitraukti iš tų valstybių teritorijų savo karinius dalinius“.

Tačiau laiške JT generaliniam sekretoriui prez. Jelcinas nurodė, kad kariuomenės daliniai gali būti greitai atitraukti tik pirma pasiekus susitarimo įvairiais su tuo susijusiais klausimais. „Pirmiausia atitraukimo metu reikia užtikrinti karinių dalinių normalų funkcionavimą, išsaugoti kariškių, kariuomenės pensininkų ir jų šeimų narių socialinę bei teisinę apsaugą ir jų asmenines teises. Šie esminiai klausimai nebuvo išspręsti. Tai rimtai apsunkina Rusijos kariškių ir jų šeimų padėtį ir iššaukia itin neigiamą Rusijos visuomenės nusistatymą. Tokiose aplinkybėse mes buvome priversti laikinai sustabdyti karinių dalinių atitraukimą iš Baltijos valstybių teritorijų“.

„Atitraukimas bus atnaujintas ir užbaigtas greitu laiku, kiek tai realistiškai įmanoma, po to kai bus pasirašytos valstybinės sutartys tarp Rusijos Federacijos ir Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos ir Estijos Respublikos, kurios apims pilną skalę klausimų, susijusių su karinių dalinių atitraukimu“, laiške nurodė Rusijos prezidentas.

Toliau laiške JT-oms prez. Jelcinas išpėjo, kad tolesnis vystymasis Rusijos santykių su Baltijos valstybėmis, daugiausia priklausys nuo rusiškai kalbančių tų kraštų gyventojų padėties. Jis kaltino Latviją ir Estiją tų gyventojų diskriminacija, teigdama, kad tai prieštarauja esminiams Jungtinių Tautų principams, pažeidžia Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją, Tarptautinę Civilinių bei Politinių Teisių Konvenciją, Samdomo Darbo Konvenciją, Darbininkų ir Tarnautojų Diskriminacijos Konvenciją, Socialinio Progreso ir Vystymosi Deklaraciją.

„Negalima leisti, kad Europoje būtų vykdoma grubi diskriminacija prieš žymią valstybės gyventojų dalį ir kad išziebtų nauji įtampos ir konfliktinių situacijų židiniai“, laiške rašė Boris Jelcinas. Jis baigė savo laišką, prašydamas įtraukti žmogaus teisių ir laisvių masinio pažeidimo Baltijos valstybėse klausimą į Jungtinių Tautų Generalines Asamblėjos 47-tosios sesijos darbotvarkę.

Ambasadorius Julij Voroncov pareiškė, kad laiške yra liečiami du atskiri klausimai — sovietų kariuomenės atitraukimas ir rusiškai kalbančių gyventojų apsauga. Jis paaiškino, kad Rusijos visuomenėje rusiškai kalbančių gyventojų padėtis yra sukėlus didelio susirūpinimo ir yra pasidariusi svarbiu vidaus politikos klausimu.

A. Gureckas paprašė paaiškinti, kodėl ryšium su Lietuva minimi kariuomenės socialiniai klausimai, kai Rusijos-Lietuvos susitarimai daugumą tų klausimų jau yra išsprendę. Ambasadorius Voroncov pabrėžė, kad Rusija laikysis visų pasirašytų susitarimų, tad papildomi susitarimai su Lietuva gali liesti tik tuos klausimus, kurie dar yra pasilikę atviri.

KALENDORIUS

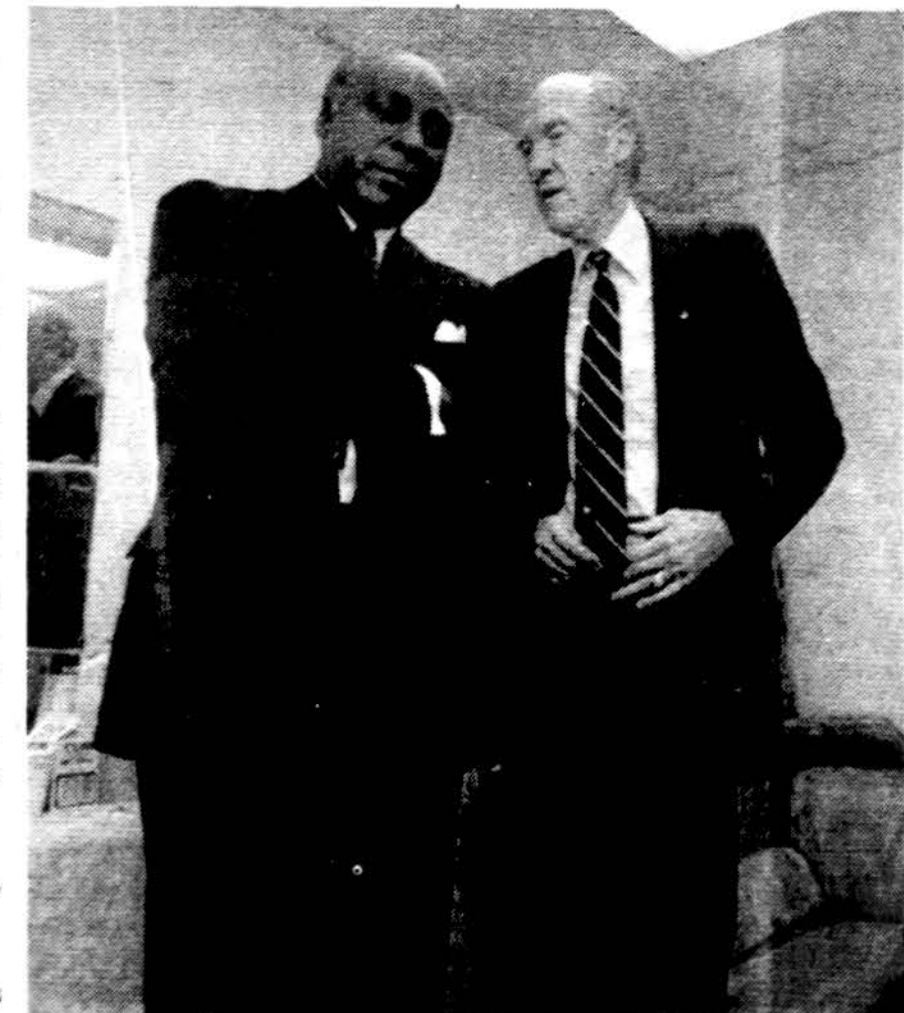
Lapkričio 10 d.: Šv. Leonas Didysis, Andrius, Trifena, Vyntingtas.

Lapkričio 11 d.: Šv. Martynas Tours, Veranas, Astikas, Nauma.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:23, leidžiasi 4:36.

Antradienį debesuota, gali-mybės lietaus, temperatūra dieną 60 F (15 C), naktį 39 F (4 C).

Būsimo JAV prezidento Bill Clinton prezidentūros derėmimo kadro pirmininkas Vernon Jordan (kairėje) tarėsi su senatorium Alan Simpson, prieš jam kalbant televizijos „Meet the Press“ programoje praėjusį sekmadienį.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
 JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

RŪKYMAS SKATINA KATARAKTĄ (3)

Medikai ir visuomenės dauguma pripažįsta, kad rūkymas skatina širdies atakos pavojų ir susirgimą plaučių vėžiu. Nauji kruopštūs moksliniai tyrimai rodo, kad intensyvus rūkymas padidina katarakto atsiradimo pavojų. Intensyvaus rūkymo įtakoje normaliai skaidrūs lęšukai tampa drumzlini, užblokuodami šviesos spindulius, kurie į retiną, esančią priešingoje akies obuolio pusėje. Kataraktas yra vienas iš svarbiausių aklumo priežasčių.

Tyrimai, atlikti įvairiuose moksliniuose centruose ir ligoninėse, buvo apibendrinti ir išspausdinti 1992 m. rugpjūčio 26 d. leidinyje „Amerikos Medicinų susivienijimo žurnalas“ (Journal of the American Medical Association). Jame teigiama, kad tiriant 45 metų amžiaus ir vyresnes moteris, rastas tarp ryšys tarp rūkymo ir specifinių kataraktų rūšių: kataraktas tamsina lęšikus ir silpnina matomumą.

Intensyviai rūkiant ir sensant, kataraktą pavojus žymiai didėja: kiekvienas, sulaukęs 70-80 metų amžiaus, turi keisti lęšikus.

Visuomenėje kataraktą chirurgijai skiriama arti 12% medicininio biudžeto. Kasmet Amerikoje atliekama milijonas akies operacijų. Kataraktas gali formuotis įvairiose lęšuko paviršiaus vietose. Skirtingi kataraktų pavadinimai, susiję su jo rūšimi ir formavimosi vieta.

Moterys, kurios suriškėdavo mažiausiai 35 cigaretes per dieną, turėjo 63 procentais didesnę kataraktą sukeltą būtinumą keisti akių sudėtinis elementus, lyginant su nerūkiančiomis.

Vienai kataraktų rūšių (vadinamam „The posterior subcapsular cataract“) nustatyta, kad intensyviai rūkantiems juo susirgti pavojus padidėja 2,5 karto. Tuo pat metu buvo atlikti tyrimai 40 metų amžiaus sulaukusių vyrų tarpe. Nustatyta, kad mažiausiai 50 milijono žmonių turi sumažėjusį matomumą.

Labiausiai paplitęs kataraktas, susijęs su vyresniu amžiumi, bet jis dar nėra galutinai suprastas. Nustatyta, kad vyrams, kasdien surūkantiems 20 ar daugiau cigarečių, kataraktą pavojus beveik dvigubai padidėja. Tai reiškia, kad pavojus dvigubai padidėja vidinei lęšuko daliai (nuklear sclerosis cataract) ir trigubai – jo užpa-

kalinei daliai (the posterior subcapsular cataract). Papildomai, vyrams, rūkantiems 20 cigarečių per dieną, dar rastas diabetas, hipertenzija, nutukimas, širdies atakos ir sumažėjęs fizinis aktyvumas.

Tyrimais nustatyta, kad buvusieji rūkantiems išlieka 50% pavojus susirgti lęšuko užpakalinės dalies kataraktu.

Idomūs tyrimų duomenys praeityje intensyviai rūkusių moterų (po 35 ar daugiau cigarečių per dieną). Joms padidėjęs kataraktą pavojus išliko toks pat, kaip ir visą laiką rūkiančių. Rūkantiems iš viso sumažėja galimybės atstatyti lęšikus. Atlikti tyrimai su rūkantiomis moterimis parodė, kad besigaminant naujoms ląstelėms lęšukuose, senesnės ląstelės yra nustumiamos į lęšuko centrą greičiau, negu jos būna pakeičiamos naujomis. Tuo būdu sutrinka ląstelių apykaita. Lęšų ląstelės, pasigaminusios dar vaikystėje, vis dar išlieka.

Amerikos Gydytojų Asociacija pabrėžia savo, kaip gydytojų, atsakomybę rūpintis pacientais ir tuo pat metu nori priminti, kad reikia susidaryti sveiką gyvenimo būdą ir svairią aplinką. Šios sąlygos yra prielaida neatidėliotinai minimaliai operacijai, pagerinti šlapimo nutekėjimą, o vėliau atliekama pilna operacija, prostatos pašalinimas. Ta procedūra yra sudėtingesnė, reikalaujanti pilvo ertmės atidarymo ar, per varpą einant, jos išgliaudymo.

Svarbiausias dalykas yra apsauga prostatos nuo jos padidėjimo, ar net ir vėžio joje atsiradimo. Nesinuodijimas tabaku, degtine, aštriais valgiais ir tokiais igeidžiais – visoks neperdėjimas yra gera apsauga.

Prostatos vėžys, tai nekontroliuojamas, nenormalus prostatos ląstelių augimas. Šios ląstelės auga prostatos viduje ir apie lasteles iš jos išorės. Jos atima maista iš normalių ląstelių ir augdamos bei besidaugindamos, išstumia jas. Ši forma vadinama vėžiu. Tokios vėžinės ląstelės sudaro vėžinį auglį, kuris perauga į greitimus organus, o taip pat per limfinę sistemą ir kraujagysles su krauju ir limfa patenka į kitus organus ir sudaro ten atskiras kolonijas – metastazes; taip procesas išplinta po visą kūną ir sudaro atskirus vėžinius tumorus-auglius.

Prostatos vėžys yra viena iš dažniausiai pasitaikančių vėžio formų vyrų tarpe. JAV-se kasmet išaiškinama 35,000 naujų prostatos vėžio atvejų, iš kurių 17,000 baigiasi mirtimi. Dauguma žmonių nemiršta nuo prostatos vėžio, ir jis randamas tik po kūno sekcijos, kai mirties priežastimi būna kitas susirgimas. Prostatos vėžys, rastos pas vyresnio amžiaus žmones, progresuoja lėtai ir dėl to nesukelia jokių simptomų. Vyresni kaip 50 metų vyrai, iš jų 15-20% nejaucia ir nežino, kad turi prostatos vėžį. Todėl svarbu tikrintis profilaktiškai pas gydytoją prostatą, visiems vyrams, sulaukusiems 40 metų ir vyresniems.

KAS ŽINOTINA APIE PROSTATĄ

Chirurgas-proktologas dr. Antanas Adomavičius

Įžanga

Vienas iš dažniausiai pasitaikančių ligų yra vėžys, kuris yra išgydomas, jei jis nustatomas pradinėje stadijoje, kai jis yra tik vietinis. Pagal mirties priežastį, nuo ko dažniausiai mirštama, vėžys užima antrą vietą. Kas metai Amerikoje nuo vėžio miršta arti 325,000 žmonių. Dėl to labai svarbu anksti nustatyti vėžį ir laiku pradėti gydymą. Pradžioje vėžys nesukelia jokių skausmų ir simptomų, todėl jį ir sunku diagnozuoti. Todėl vyresnio amžiaus žmonėms būtina pastoviai profilaktiškai tikrintis pas gydytoją, nors ir gerai jaučiantis. Žinoma,

reikia ir sveikai gyventi, tinkamai maitintis, valgant gausiai vaisius ir daržoves, normaliai jausti ir kiekvieno sunegalavimo neužsėdinti. Taip elgiantis kiekvienam bus geriau.

Kas yra prostata?

Prostata yra vyriškų lytinių organų liauka, kaštono dydžio, esanti šiek tiek žemiau šlapimo vėžio ir laiku pradėti gydymą. Pradžioje vėžys nesukelia jokių skausmų ir simptomų, todėl jį ir sunku diagnozuoti. Todėl vyresnio amžiaus žmonėms būtina pastoviai profilaktiškai tikrintis pas gydytoją, nors ir gerai jaučiantis. Žinoma,

Illinois valstijos gubernatorius Jim Edgar, pasveikęs po arterijų praplėtimo operacijos, jau pradėjo kasdieninį darbą.

Prostatos augliai

Prostatos padidėjimą vadiname tumoru – augliu. Tumorai būna įvairūs ir tai nebūtinai turi būti vėžys. Daugelis prostatoje atsiradusių tumorų nėra vėžiški. Dažniausiai esantis prostatos padidėjimas, vadinamas gerybine prostatos hipertrofija. Amerikoje gerybinė prostatos hipertrofija sutinkama vos ne pas kas antrą vyrą, sulaukusį 50 metų amžiaus.

Padidėjusi prostata spaudžia šlapimkanalį, dėl ko pablogėja šlapimo ištekėjimas iš šlapimo pūslės, o kartais ir visai susilaukia, tai sukelia šlapimo pūslės persipildymą, jos pertempimą.

Šios sąlygos yra prielaida neatidėliotinai minimaliai operacijai, pagerinti šlapimo nutekėjimą, o vėliau atliekama pilna operacija, prostatos pašalinimas. Ta procedūra yra sudėtingesnė, reikalaujanti pilvo ertmės atidarymo ar, per varpą einant, jos išgliaudymo.

Svarbiausias dalykas yra apsauga prostatos nuo jos padidėjimo, ar net ir vėžio joje atsiradimo. Nesinuodijimas tabaku, degtine, aštriais valgiais ir tokiais igeidžiais – visoks neperdėjimas yra gera apsauga.

Prostatos vėžys

Prostatos vėžys, tai nekontroliuojamas, nenormalus prostatos ląstelių augimas. Šios ląstelės auga prostatos viduje ir apie lasteles iš jos išorės. Jos atima maista iš normalių ląstelių ir augdamos bei besidaugindamos, išstumia jas. Ši forma vadinama vėžiu. Tokios vėžinės ląstelės sudaro vėžinį auglį, kuris perauga į greitimus organus, o taip pat per limfinę sistemą ir kraujagysles su krauju ir limfa patenka į kitus organus ir sudaro ten atskiras kolonijas – metastazes; taip procesas išplinta po visą kūną ir sudaro atskirus vėžinius tumorus-auglius.

Prostatos vėžys yra viena iš dažniausiai pasitaikančių vėžio formų vyrų tarpe. JAV-se kasmet išaiškinama 35,000 naujų prostatos vėžio atvejų, iš kurių 17,000 baigiasi mirtimi. Dauguma žmonių nemiršta nuo prostatos vėžio, ir jis randamas tik po kūno sekcijos, kai mirties priežastimi būna kitas susirgimas. Prostatos vėžys, rastos pas vyresnio amžiaus žmones, progresuoja lėtai ir dėl to nesukelia jokių simptomų. Vyresni kaip 50 metų vyrai, iš jų 15-20% nejaucia ir nežino, kad turi prostatos vėžį. Todėl svarbu tikrintis profilaktiškai pas gydytoją prostatą, visiems vyrams, sulaukusiems 40 metų ir vyresniems.

Simptomai

Kiekvienas vyras turi žinoti prostatos vėžio sukeltus simptomus, atsirandančius susirgus prostatos vėžiu. Simptomai yra šie: silpnas ar su pertrūkiais tekėjimas šlapimo; nesugebėjimas pasišlapinti ar apsinkinta šlapinimosi pradžia; atsiradęs nesulaikomas vyrymas greit pasišlapinti, ypač naktį; kraujas šlapime; šlapinantis negalima greit sulaikyti šlapimo; skausmingas šlapinimasis ar deginimas šlapinantis; skausmas, kuris plinta į strėnas, pilvo apačią ar į kirkšnį. Ispėjame, kad šie visi simptomai tinka ir gerybinei prostatos hipertrofijai, dėl to nereikia išsigąsti, bet negalima pamiršti ir prostatos vėžio. Kuo anksčiau jis bus nustatytas, tuo pasveikimas tampa realesnis.

Kiti gydymo būdai:

Radioaktyvus auksas ar foras yra leidžiamas į auglį, kad sunaikintų vėžines ląsteles. Gydymas rentgenu naudojamas skausmo pašalinimui.

Išvada

Visi vyrai, sulaukę 40 metų ir daugiau, turi būtina būti patikrinti gydytojo dėl prostatos susirgimų bent vieną kartą metuose. Kadangi labai daug cinko randasi prostatos audiniuose, vyrams patartinas cinko tablečių kasdieninis ėmimas, vidurių normalus išsiuštėjimas, neperdėtas intymumo susijaudinimas ir, kaip minėta, nesinuodijimas tabaku, alkoholio, kavos-kofeino turinčiais gėrimais ir tinkamas maitinimasis, valgant daug vaisių-daržovių ir visai vangiant cholesterolinio maisto. Geriausiai lietuvis pasielgs, jei jis, sveikai gyvendamas, nesisauks vėžio ir savo prostata, o susirgęs neužtektai pradės gydytis, būdamas urologo žinioje.

Nė vienas mūsų šalis tegul nelaukia, kol jis ims kraujais šlapintis: reikalas gali būti pavėluotas. Todėl, kol dar visai sveikas, nė vienas lietuvis neturi būti paikas: jis turi dar gerai besijausdamas tikrinti savo prostatą pas gydytoją, kuris reikalauja pas gydytoją-urologą.

Nustatymas ir diagnozė

Kiekvienas suaugęs vyras turi būti patikrintas, bent vieną kartą metuose, dėl prostatos susirgimų galimybes. Jei gydytojas randa padidėjusią prostatą ir planuoja ją operuoti, būtina prieš tai iširti jos audinį mikroskopiskai. Šis tyrimas žinomas, kaip biopsija ir yra vienas iš pagrindinių tyrimų, kurio pagalba nustatomas prostatos vėžys.

Gydytojas lengvai gali patikrinti prostatą, užsidėjęs pirštines ir patikrinęs prostatą per rektum (išeinamą žarną), jis galės įtarti, kur yra vėžys, o kur gerybinė prostatos hipertrofija.

Gydymas

Jei nustatoma prostatos vėžio diagnozė, ligonis jokia būdu negali gydytis pats. Būtina kreiptis į savo gydytoją, ir gydymas turi būti tuojau pradėtas. Gydytojas, prieš parenkant ir pritaikant gydymą, turi atsižvelgti į vėžio plitimo kelius, jo augimo greitį, ligonio amžių ir jo bendrą būklę.

Vėžys, kuris yra palietęs tik prostatą, yra sėkmingai pašalinamas chirurginiu būdu, šalinama pakenkta prostatinė liauka.

Esant proceso išplitimui, svarbu sumažinti vyriškų hormonų kiekį kraujyje, nes jie stimuluoja prostatos vėžio augimą.

Vienas iš metodų, tai moteriškų hormonų suleidimas, ar tablečių ėmimas, kuo pasiekiamas vyriškų hormonų sumažėjimą kraujyje. Kitas metodas yra pašalinimas kiaušinėlių. Be to kartais leidžiama kortizonas, kuris prislopina antinksčių veiklą, kurie taip pat gamina vyriškų hormonų. Šie metodai gali būti naudojami atskirai ar kartu.

Gydymas hormonais kartais derinamas ir su chirurginiu gydymu kartu, norint padidinti pasveikimo galimybes.

Sumažėjo bedarbių

Darbo departamentas džiaugiasi, kad spalio mėnesio pabaigoje bedarbio pašalpai gauti prašymų skaičius gerokai sumažėjo: iš 376,000 nukrito iki 360,000 Illinois valstijoje bedarbio pašalpai gauti prašymų sumažėjo 1,280.

Sumažėjo bedarbių

Darbo departamentas džiaugiasi, kad spalio mėnesio pabaigoje bedarbio pašalpai gauti prašymų skaičius gerokai sumažėjo: iš 376,000 nukrito iki 360,000 Illinois valstijoje bedarbio pašalpai gauti prašymų sumažėjo 1,280.

Darbo departamentas džiaugiasi, kad spalio mėnesio pabaigoje bedarbio pašalpai gauti prašymų skaičius gerokai sumažėjo: iš 376,000 nukrito iki 360,000 Illinois valstijoje bedarbio pašalpai gauti prašymų sumažėjo 1,280.

Sumažėjo bedarbių

Darbo departamentas džiaugiasi, kad spalio mėnesio pabaigoje bedarbio pašalpai gauti prašymų skaičius gerokai sumažėjo: iš 376,000 nukrito iki 360,000 Illinois valstijoje bedarbio pašalpai gauti prašymų sumažėjo 1,280.

Darbo departamentas džiaugiasi, kad spalio mėnesio pabaigoje bedarbio pašalpai gauti prašymų skaičius gerokai sumažėjo: iš 376,000 nukrito iki 360,000 Illinois valstijoje bedarbio pašalpai gauti prašymų sumažėjo 1,280.

Sumažėjo bedarbių

Darbo departamentas džiaugiasi, kad spalio mėnesio pabaigoje bedarbio pašalpai gauti prašymų skaičius gerokai sumažėjo: iš 376,000 nukrito iki 360,000 Illinois valstijoje bedarbio pašalpai gauti prašymų sumažėjo 1,280.

Sumažėjo bedarbių

Darbo departamentas džiaugiasi, kad spalio mėnesio pabaigoje bedarbio pašalpai gauti prašymų skaičius gerokai sumažėjo: iš 376,000 nukrito iki 360,000 Illinois valstijoje bedarbio pašalpai gauti prašymų sumažėjo 1,280.

Sumažėjo bedarbių

Darbo departamentas džiaugiasi, kad spalio mėnesio pabaigoje bedarbio pašalpai gauti prašymų skaičius gerokai sumažėjo: iš 376,000 nukrito iki 360,000 Illinois valstijoje bedarbio pašalpai gauti prašymų sumažėjo 1,280.

DRAUGAS

(USPS-161000)
 THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
 Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
 Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
 Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.
 Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokesį, atzymina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Amerikos sojos rupiniai pasiekė Lietuvą

Washington, DC, lapkričio 4 d. – Lietuvos ambasada praneša, kad į Klaipėdą netrukus atplauks pirmasis iš trijų laivų su sojos rupiniais, kuriuos Lietuva nupirko iš Amerikos lengvatviniams sąlygomis. Numatoma, kad lapkričio 6 d. Aurora Pearl laivas su daugiau kaip 11,000 metrinį tonų sojos rupinių bus Klaipėdos uoste.

Antrasis laivas turėtų Lietuvą pasiekti lapkričio viduryje, trečiasis – iki šių metų galo. Iš viso Lietuva gaus daugiau kaip 44,000 metrinių tonų sojos rupinių.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ – širdies, plaučių, kraujagyslių, artritų ir cukrūro ligos.
 Sėkmingas sušūniamas tiesiog į medicarę Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
 2434 W. 71 Street, Chicago
 Tel. (1-312) 434-8848 (veikia 24 val.)
 Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
 Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
 GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
 SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
 6449 So. Pulaski Road
 Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
 3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
 Valandos pagal susitarimą
 Pirmą 3 v.p.p. – 7 v.v., antrą 12:30-3 v.p.p. treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r. – 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
 (1-312) 778-9969 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
 ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
 IŠSIPLETUSIŲ KOJŲ VĖJŲ
 IR ZAIDŲJŲ GYDYMAS
 ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
 CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
 Specialybė vidaus ir kraujagyslių
 Nechirurginis išsiplėtusių venų
 ir hemoroidų gydymas
 5540 S. Pulaski Road.
 Tel. (1-312) 585-2802
 Valandos pagal susitarimą
 Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
 Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
 Dantų Gydytoja
 3315 W. 55 St., Chicago, IL.
 Tel. (1-312) 478-2112
 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
 Tel. (708) 598-8101
 Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 1443 So. 50th Ave., Cicero
 Kasdien 1 iki 8 val vak.
 Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
 INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
 GYDYMAS bei chirurgija
 5635 S. Pulaski Rd., Chicago
 312-585-1955
 708-941-2906
 Valandos pagal susitarimą
 Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
 SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
 2454 W. 71st Street
 (1-312) 434-2123
 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
 Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
 VIDAUŠ IR PLAUČIŲ LIGOS
 15300 West Ave., Orland Park
 708-349-8100
 10 W. Martin, Naperville
 708-355-8776
 Valandos pagal susitarimą
 Nakties metu tel.: 708-857-3383

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
 Rez. (1-312) 778-5333
DR. FRANCIS MAZEIKA
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4255 W. 63rd St.
 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
 KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
 7722 S. Kedzie Ave.,
 Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnostic, Ltd.
 Marquette Medical Building
 6132 S. Kedzie
 Chicago, IL 60629
 Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
 Širdies ir Kraujagyslių Ligos
 Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIPAS PAULIUS
 ORTOPEDINIS LIGOS
 CHIRURGIJA
 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
 Tel. (1-312) 925-2670
 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
 Tel. (708) 742-0255
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
 DANTŲ GYDYTOJA
 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
 Tel. (708) 598-4055
 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
 Optometristas (Kalba lietuviškai)
 Tikrina akis, prietaiko akinius
 2618 W. 71st St.
 Tel. (1-312) 737-5149
 Val. pagal susitarimą
 Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
 Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
 Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTŲ, PŪSLĖS IR
 PROSTATOS CHIRURGIJA
 2856 W. 63rd Street
 Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
 Šešt. pagal susitarimą
 Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
 Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
 Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
 Kalbama lietuviškai
 6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
 AKIŲ CHIRURGIJA
 AKIŲ LIGOS
 Good Samaritan Medical Center-
 Naperville Campus
 1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
 Naperville, IL 60563
 Tel. 1-708-527-0090
 Valandos pagal susitarimą

LIETUVOS VAIRAS NAUJOSE RANKOSE

Nepaisant išeivijos beveik visuotinių simpatijų Vyt. Landsbergiui ir jo vadovaujamam Sąjūdžiui, Lietuvos balsuotojai kitą pasisakė. Tai buvo galima jausti, ir rašančiam staigmenos nebuvo. Visa spauda, kurią tenka matyti, išskyrus „Lietuvos aidą“, aiškiai buvo vyriausybės opozicijoje. Taip pat iš gaunamų laišku ir atvykstančių svečių buvo galima jausti kylantį nepasitenkinimą santarke. Visai nenuostabu, ir tai lengvai galima suprasti. Nevykę įstatymai ir netvarka daugeliui iki kaulų įkyrėjo. Žinoma, Aukščiausioje taryboje ne Sąjūdis dominavo. Bet jis neišnaudojo nepasisekusio pučo sudarytos situacijos ir vienu kirčiu nesulikvidavo partijos, jos padalinį ir neperėmė jos turto. V. Landsbergis savo aplinkoje, nepaisant perspėjimų, laikė buvusius KGB-istus (Čepaitis ir kiti). Atrodė, kad jis nežinojo lietuvių liaudies pasakymo: „Nereikia laikyti gyvatės užantyje“. Už klaidas reikia sumokėti!

Kuomet buvę komunistai buvo globojami, tuo pačiu metu išeivija nepalankiais įstatymais apribojo. Tad nereikėtų nė stebėtis, jeigu išeivija šiuose rinkimuose aktyviai nedalyvavo. Nors, žinoma, ir didesnis dalyvavimas jos rezultatų nebūtų pakeitęs, tačiau būtų parodęs aktyvesnį išeivijos įsijungimą ir jos svorį. Dabar to nebuvo. Jaunimo centre rinkimų dieną susitikau keletą savo pažįstamų, kurie turi atgavę pilietybę. Paklausti apie balsavimą, atsakė, jog nė vienas iš jų nebalsovo. Ir dėl to aš jų visai nekaltinu. Jeigu išeivija yra prisimenama tik tuomet, kai aukų ar balsų reikia – tai išeivija turi teisę į tokias kvietimus visai neatsiliepti.

Visos žymios asmenybės, vadai ir pranašai yra tam tikrų sąlygų ir aplinkos įtaigojami ir tik tai aplinkai tenkina. Kuomet žydai buvo Babilono nelaisvėje, tai jų pranašai kalbėjo apie tą, kuris ateis išlaisvinti savo tautą. Jų vaizduotėje tas išgelbėtojas turėjo būti žymus karvedys. Kuomet jis atėjo, tai jo neatpažino. Mozė, po ilgo klaidžiojimo po tyrlaukus, atvedė tautą į pažadėtąją žemę, bet pats neperejo per Jordano upę. Išlaisvintai tautai turėjo jau kiti vadai vadovauti. Mahatma Gandhi, kuris kovojęs prieš britų imperializmą ir atvedė Indiją iki nepriklausomybės slenkščio, pats po to jai nevadovavo. Tai reikiama, kad kiekvienas asmuo turi savo rolę ir tik ją tetinka. Niekas negali ginčyti Sąjūdžio ir Vyt. Landsbergio nuopelnų tautos atgimimo judėjime, taip pat dėl ryžtingo privedimo iki Kovo 11-tosios. Pasaulio dėmesys buvo į Lietuvą atkreiptas, ir ji pelnė pasaulio simpatijas. Bet pasirodė, kad kraštui vadovauti yra žymiai sunkiau, negu demonstracijas organizuoti. Valstybei vadovauti ir ekonomiką tvarkyti jau reikia kitų žmonių.

Neužtenka dejuoti, kad Rusija nesilaiko savo pasižadėjimų ir nevykdo pristatymų. Rusus pažįstant, būtų labai naivu jų pažadais pasitikėti. Būtų labai netikslu kaltinti vyriausybę dėl to, kas ne nuo jos priklauso. Bet

susidaro išpūdis, kad vyriausybė buvo visai neveiksminga. Nebuvo daroma beveik jokių pastangų vagis sutvarkyti. Paminklai net prieš buvusį Valstybės teatrą buvo pavogti. Taip pat, kokių užsienio investicijų reikia, kad būtų sutvarkyti pagrindiniai sanitariniai reikalavimai. Kurioje planetoje Lietuvos valdžios žmonės gyvena, jeigu nežinojo, kas krašte vyksta? Nejaugi jie nežino, kaip užsienio svečiai yra traktuojami ir ką apie tai grįžę rašo. „Lietuvos-Lenkijos pasienyje vyko laisvas apiplėšimas: per 40 lenkiškų autobusų, apie 50 sunkvežimių ir 100 automašinių laukė įvažiavimo į Lenkiją, ir tai be paprasčiausių sanitarinių sąlygų („Draugas“ 1992.X.27)“. Ir tik žmogui sumokėjus 600 markių, buvo prileisti prie sienos ir po 29 val. įvažiavo į Lenkiją.

Prie tokios tvarkos dar apie turizmą ir iš jo didesnę pajamą svajojo. Tol didesnio skaičiaus turistų nebus, kol nebus stengiamasi jiems patarnauti, o tik iš jų pinigų išspausti. Ši smulkų tinkamumą aprašymą įterpiu, kad būtų bendras vaizdas, kaip valdžia ten „tvarkėsi“. Kada šitaip buvo tvarkomasi, tai reikėjo tikėtis, kad atsisakymo valanda ateis. Ir ji atėjo, tik labai netinkamu laiku ir greičiausiai netinkama forma. Šiuose rinkimuose laimėjoja išėjo ne tik „kita partija“, bet kita sistema. Yra grįžimas atgal į tą klaidą praėjus, iš kur buvo ateita. Nors „Tiesa“ bando tai savaip išaiškinti. Komentuodama išeivijos spaudoje tilpusi atsisaukima dėl paramos Sąjūdžiui, taip rašo: „Didžioji Britanija neatsisveikina su nepriklausomybe, jeigu rinkimuose pralaimi konservatoriai, lygiai kaip ir JAV, jeigu prezidento kėdę iš respublikonų paveržia demokratai („Tiesa“, 1992.X.10).

Taip, tragedijos nebus, jeigu vieną partiją pakeis kita. Bet komunistų partija nėra partija vakarietiška prasme, o nusikaltėlių ir žudikų gauja – tarnavusi okupantams. Šiuo nesakau, kad visi turėjusieji partijos bilietus tokie buvo, bet partija – taip! Kepurės pakeitimu buvusi partija savęs neišbaltino ir kraujo nenusplovė. Vakarai gerai žino, kas po to lauke slepiasi. Todėl angliška spauda taip rašė: „Respublika, kuri pirmoji atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos, taip pat yra pirmoji, kurioje buvę komunistai laimėjo rinkimus („Chicago Tribune“, 1992.X.27)“. Matote, kad aiškiai pasakya: „buvę komunistai“.

Tauta savo žodį tarė. Bet jau yra ženklų, kad pati nustebo tuo, ką ji padarė. Buvo galima valdžią pakeisti, bet išvengiant to, kas jau įvyko. Dešimtosios partijos ir partijėlės nemokėjo savo tarpe bendros kalbos surasti. Galbūt tuomet jos susikalbės, kuomet po šiuo tūpės. Mes to sprendimo nepakeisime, tačiau turime savo veiklą peržiūrėti, kol padėtis nenustovės ir nepaaiškės. Nereikia skubėti su archyvų išsiuntimu ir fondų perkėlimu, nes LDDP pirmąją dovaną iš Maskvos jau gavo. Jau pildosi rusų karininkų žodžiai: „Kam mums išeiti – jeigu būsimė vėl pakviesti“.

J. Ž.

TOLIMO GRIAUSTINIO GARSAS RUSIJOJE

Beveik visi pranašai, mėgindami
ispėti Rusijos ateitį, gali suklysti

BR. AUŠROTAS

Gal pats nedėkingiausias amatas nesenoje praityje ir dabar yra numatyti, kaip vystysis Rusijos valstybės ateitis. Tai sakydamas, turiu galvoje milžinišką teritoriją, prasidedančią Vladivostoku ir atrėmusią į Suomiją vakaruose, prie Baltijos jūros įkurtu uostu Petrogradu-Leningradu ir pastaruju metu vėl atrikštytu Sankt Petersburgu. Teoretiskai ir iš dalies betarpiškai šio milžiniško ploto valstybę kontroliuoja Maskvos vyriausybė su prezidentu Boris Jelcinu.

Nėra abejonės, kad apie šios valstybės turimus žemės turtais – žaliavas taip pat nemažai svajoja ir Vakarų valstybių kapitalistai. Jie svarsto, ar Rusijos politinė būklė pasiekė tokį stabilumo laipsnį, kad į tą kraštą jau būtų galima investuoti stambų kapitalą.

„The New York Times“ savo politinių apžvalgų skyriuje š. m. spalio 25 d. išspausdino savo bendradarbio Leslie H. Gelb straipsnį „Rusijos griaustinio dundėjimas“.

Straipsnio pradžioje autorius svarsto, klausdamas, ar rusai mėgina sukurti savo pačių stiliaus „gotišką demokratiją“, tokią, kuri galėtų baigtis Jugoslavijos chaosu, ar naujo tipo diktatūra. Esą Rusijos būklės ekspertai prielaidžiauja, kad ir vienas, ir kitas variantas yra rusiškų galimybių ribose.

Žvalgyba aiškina

Naujai atkurtoji Rusijos Žvalgybos tarnyba (RŽT) (yra buvusios pabaisos KGB paveldėtoja – aut.) panašiai JAV tarnybai atskleidė, kad dabartinė Rusijos karinė žvalgyba (atsseit, GRU – Glavnoje Razved Upravlenie – Vyriausioji Žvalgybos Vadovybė) labai plačiai išvystė savo darbo lauką. Pagal RŽT teigimą, jos puseserė GRU verbuoja visus sutinkančius dirbti jos kontrolėje. Ir GRU nukreipusi savo ypatingą dėmesį ir pramoniskai toli pažengusių kraštų paslapčių išvögimą. Rusai, RŽT pareigūnai, amerikiečiams savo pranešimą nudailino, teigdami, kad GRU teuzsima tik saviveikla.

Tuoju po 1991 rugpjūčio pučo, persimetę į prezidento B. Jelcino pusę aukštosios karo vadovybės vairuotojai su dabartiniu Krašto apsaugos

ministru gen. Pavel Gračevu mėgina dabartinę demokratiskai ir reformoms pasirengusią vyriausybę įtaigoti, kokią ji privaletų vesti vidaus bei užsienio politiką. Šio negirdėto tarptautiniuose santykiuose įžūlumo pasekė: paaikšėjo jau spalio 29 d. Per Maskvos TV žinių kanalą „Novost“ pranešta, kaip B. Jelcinas savo ministrų kabineto posėdyje pasirašė dekretą, kad „rusų kariuomenės išvedimas iš Baltijos kraštų atidedamas ligi to meto, kai tų kraštų vyriausybės galės užtikrinti tuose kraštuose gyvenančių rusų saugumą“.

Šis naujas Rusijos prezidento manevras, anksčiau duotųjų pažadų ir susitarimų nebijimas ir ne per daug dabartinėje rusiškoje makalynėje nusi-manančiam piliečiui byloja, kad Rusijos žmonių laisva valia rinkintasis prezidentas nėra padėties viešpats. Jam diktuoja jo kariškieji patarėjai, kontroliuojantieji branduolinius ginklus. O tie ginklai, dėl kurių sunaikinimo susitarimai vis nutumiami į „kitą dieną“ ir yra tikroji jėga, kuriai nusilenkia ir prezidentinės galvos...

Straipsnyje toliau rašoma, kad tie kariai ir toliau mėgina kontroliuoti Pabaltijį, Moldovą, Gruziją bei Tadžikistaną. Tolimesnis skverbimasis į minėtų nepriklausomų valstybių reikalus maskuojamas tuo, kad „ten reikia apsaugoti rusiškas mažumas“. Neįtenka aiškinti, kad tų rusiškų mažumų eilėse slypi rusiškieji imperialistai ar nacistai, pagedaujantieji ir toliau engti okupuotų kraštų gyventojus.

Ginklų kontrolė

Dabartinė Rusijos karinė administracija mėgina laikyti savo rankose draudžiamus ginklus, kurie pagal anksčiau pasirašytas sutartis yra nelegalūs. Taip, pvz., neseniai buvo nustatyta, kad kai kurie rusų generolai ir toliau slapta gamino biologinius ginklus. Sulaužydami su JAV anksčiau pasirašytas sutartis, jie įžūliai melavo į akis pačiam prezidentui Jelcinui. Ir tik tuomet, kai JAV vyriausybė pateikė rusiškoms įstaigoms nesugriaujamus įrodymus, tai šie super-melagaliai prisipažino

„suklydę“. Tos pačios karo vadovybės maršalai ir toliau spaudžia savo politinę administraciją palikti kai kuriuos branduolinius ginklus dabar esamuose pogrindžio įrengimuose. Tai nemažai erzina dabartinę JAV vyriausybę.

Dar atsirado naujas kabliukas: „L. A. Times“ lapkričio 1 d. paskelbė, jog Ukrainos min. pirm. Leonid Kučma JAV ambasadoriui Roman Popadiuk pareiškė, kad „Ukrainos vyriausybė negalėsianti sunaikinti branduolinių ginklų, esančių jos teritorijos siluose. Ukraina negalinti tų branduolinių ginklų atsisakyti dėl jos pačios saugumo. Be to, tų silosų naikinimas žymiai atsilieptų Ukrainos žemės ūkiui, nes būtų sunaikinta daug dirbamos žemės. Iš esmės ukrainiečiai valdžios pareigūnai tiki, kad jų teritorijoje esantys branduoliniai ginklai gali atgrasinti didžiariusius įvykdyti galima agresiją iš Rusijos pusės.“

Taigi START sutartis, pasirašyta Maskvoje 1991 liepos 31 d. tarp Busho ir Gorbačiovo yra pirmasis susitarimas tarpe. tada dar buvusių dviejų „didžiųjų galybių“. Šis susitarimas žymiai sumažino branduolinių ginklų arsenalus. Ir kai Sovietų Sąjunga subyrėjo, tai jos keturi branduolinių ginklų paveldėtojai – Rusija, Ukraina, Kazachstanas ir Belarusija, šių metų gegužės mėn. susirinkę Lisabonoje, Portugalijoje, sutarė laikytis START sutarties. Deja, nei vienas susitarusių vyriausybė parlamentas Lisabonos sutarties neratifikavo. Ir taip tas susitarimas pakibo ore.

Galimas perversmas

Rusijos min. pirm. Jegor Gaidar ir užs. reikalų vadovas Andrej Kozyrev jau kuris laikas paslapčiomis platina gandus, apie galimą „konstitucinį perversmą“. Esą šį pučą ruošia kietasprandziai ir komunistai dabartinio Rusijos parlamento nariai. Jo tikslas: pašalinti iš prezidento posto B. Jelciną ir sugriauti pradėtas ūkines reformas.

Neabejotina, kad ir B. Jelcinas žino, ką jo ministrai skelbia, tik keista, kad jis nepajudino nei mažojo pirštelio, kad š. m. gruodyje nesurinktų jam nepalankus prokomunistinis

RUSIJOS KARIUOMENĖ LIETUVOJE

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Rusijos kariuomenės tolimesnis buvimas Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse buvo ir yra raktis tų kraštų tikrai nepriklausomam gyvenimui. Lietuviai tėvynėje ir išeivijoje stengėsi paveikti viešąją pasaulio opinią, kad ta kariuomenė būtų veikiau išvesta. Išeivijos lietuvių kiekviena proga kreipėsi į Amerikos ir kitų kraštų prezidentus bei kitus aukštus valdžios pareigūnus, prašydami paveikti Jelciną atitraukti kariuomenę iš Lietuvos.

Mes gi savųjų išeivių lietuvių tarpe turime optimistų ir pesimistų.

Optimistai linkę pasitikėti Jelcino žodžiu ir užsienio valstybių užtarimu, kad paskutinioji pasirašyta su Rusija sutartis bus vykdoma ir buvusioji Sovietų kariuomenė apleis Lietuvą iki 1993 metų rugsėjo mėnesio. Tačiau pesimistai sako, kad tikėjime sutartimis ir žodžiais tik tada, kai jau bus įvykęs faktas.

Pentadienio rytą, spalio 30 d., milijoninių amerikiečių dienraščių pirmuose puslapiuose pasirodė antraštė, kad Jelcinas sustabdė visos kariuomenės atitraukimą iš Baltijos valstybių, motyvuodamas, kad reikia apsaugoti rusų gyventojų teises. Tačiau šis pasakymas yra tikrojo motyvo priedanga. Jeigu giliau pažvelgsime į laiko aplinkybes bei šių įvykių išsivystymą, kils klausimas, kodėl viskas taip kartu supuolė.

Praslinkus porai dienų po Algirdo Brazausko laimėjimo Lietuvoje, staiga pasikeitė Jelcino politika dėl kariuomenės atitraukimo. Lietuvos televizijos direktorius Edvardas Potašinskas dėl šio veiksmo Vilniuje pareiškė, kad Jelcinas naudoja carų pobūdžio įsakymą.

Potašinskas toliau sako, kad

parlamentas, kuriame prezidentas turi vos 25% jam piratarčių atstovų. O tas parlamentas, pagal dabar Rusijoje veikiančią konstituciją, turi daugiau galios negu jų prezidentas. Kodėl B. Jelcinas nieko nepadarė, kad pašalintų šią konstitucinę grėsmę? Gal B. Jelcinas žino kokią nors magišką formulę, kuri jį išlaikys Maskvos Baltuose rūmuose ligi šviesesnių dienų.

sekmadienį, spalio 25 d., grupė buvusių komunistų laimėjo Lietuvos rinkimus su A. Brazausku priešakyje. Jie nori glaudesnių santykių su Maskva.

Potašinskas baigia žodžiais: „Todėl dabar rusų kariuomenė, arba imperinė armija, pasiliks Lietuvoje ir toliau paremti buvusius komunistus. Tai yra jų logika“.

V. Landsbergio vedamoji politika buvo plačiai atidaryti Lietuvos langą į Vakarų ir gauti iš jų daugiau politinės, ekonominės bei techninės paramos. Dabar A. Brazauskas šį langą plačiai atvers į Maskvą ir užmegs artimesnius, draugiškesnius santykius su Jelcinu, tikėdamasis jo pagalbos.

Todėl rusų kariuomenės atitraukimas iš Lietuvos yra spalio 25 dienos rinkimų Lietuvoje pasekmė. Latvija ir Estija taip pat sekė Lietuvos pavyzdžiu.

Kitas nepalankus Lietuvai diplomatinis supuolimas yra lapkričio 3 d. įvykę Amerikos prezidento rinkimai. Prieš rinkimus Amerikai rūpėjo vidaus reikalai ir nebuvo laiko užsiimti užsienio politika. Rusija išnaudojo šį momentą.

Prez. G. Bushas spalio 29 d. turėjo telefoninį pasikalbėjimą su Jelcinu. Pokalbio metu jis išreiškė pasitenkinimą Rusijoje vedamomis reformomis. Tačiau Bushas nei vienu žodžiu neužmėino savo nepasitenkinimo dėl Rusijos kariuomenės atitraukimo iš Baltijos valstybių sustabdymo, nes baltiečiai prezidentiniuose rinkimuose G. Bushui nesudarė jokios reikšmės, todėl jis neparodė noro jų reikalus ginti.

Amerikos kongresas šių metų gegyje priėmė įstatymą padėti buvusiai Sovietų Sąjungai, skiriamas 417 milijonų dolerių. Pusė šios sumos siejama su sąlyga, kad rusų kariuomenė bus atitraukta iš Baltijos valstybių nustatytu laiku.

Ar naujai išrinktas Amerikos prezidentas Bill Clinton iškęs aikštėn šį, mums labai svarbų, reikalą, parodys ateitis.

UNIVERSITETO UŽMOJIS

Roosevelto universitetas Chicagoje paskelbė pasiryžimą suteikti savo veiklos finansavimui net 45 mil. dol.

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

23

9.

Po pietų Živilė daržinėje užgulė savo „Burtų kalną“. Motina, pusę dienos ištupėjusi daržinėje, išėjo pasidairyti, tai Živilė turėjo pasilikti. Bijoję savo „turto“ palikti nesaugomą, nes jau ne vienas skundėsi ką nors praradęs. Aš su savo ispaniskomis knygutėmis atsisedau ant sienojų. Čia galėjau žvalgytis po ispaniškų žodžių ir paklausti vyrų pasakojamų istorijų. Greitai atsirado ir vyras, pasiėmęs sudaryti sąrašą. Priešęs prie manęs, patyliai pasakė: – Negerai. Du prisipažino, kad turi kraujo grupes. – Kareiviai? – paklausiau. – Ne, abu repatrijantai. Sako, kai atvažiavusius suvarė į stovyklą, patikrino sveikatą ir tuoj sužymėjo. Sakiau, kad tokius gaudu. Jie ir patys žino. Vienas atsirado tik dabar, o kitas matė, kas vakar darėsi. Neįrašiau nei vieno, nei kito.

Kai jau sąrašas buvo, sušaukė visų susirinkimą ir čia pat išrinko komitetą. Kai sužinojo, kad jau buvau pas komendantą ir kad angliški susišėkai, norėjo rinkti ir mane, bet, prižadėjęs būti visada po ranka, jeigu reikėtų vertėjo, išsiuokau. Komiteto pirmininku išrinko tą patį vyrą, kuris viską pradėjo.

Kai viską sutvarkė, priėjo vėl prie manęs. – Jau kad prižadėjai, tai kitaip ir nebus. Einam pas prancūzus. Prancūziškai nemoku, o jų vokiškos kalbos turbūt nė pats velnias nesuprastų. Nuėjau į namelį, kur gerai dvaro metais gal buvo ūkvedžio raštinė. Mus pasitiko lieknas, nedidukas

vyras, apsirengęs prancūzų armijos kapitono uniforma. Už stalo sėdėjo ta pati tamsoka gražuolė ir rašė mašinėle. Susipažinome. Ne su gražuole, su kapitono. Sužinojom, kad beveik visi prancūzai yra buvę karo belaisviai ir kad tuoj iš čia išnyks. Namai traukia. Kai tik gaus kokį nors transportą, tuoj ir maus. Visi nežmoniskai pasiilgę namų. O kaip mes? Ar greitai? Kai sužinojo, kad mes dar nieko nežinome, kad jau visus surašė, kad net komiteta išsirinkome ir kad komiteto pirmininkas yra buvęs apskrities agronomas, kapitonas net rankom suplojo.

– Tai gerai! Paskutinis rūpestis nuo galvos nukrito. Komendantas man įsakė surasti, kas galėtų tą stovyklą tvarkyti, kai mes išvyksim. Dabar turiu. Pasakyti komendantui, kad tvarkys lietuviai.

Kai tą persakiau savo pirmininkui, jis ėmė trauktis atatupstas.

– Kad ne... Užsikrauti tokią atsakomybę, kai nežinai, kas rytoj tau pačiam bus. O gal net ne rytoj, gal jau čia pat. Tokią gausybę pasiimti ant savo galvos... Ne, ne.

– Bet kapitonas išaiškino, kad stovyklos tvarka yra amerikiečių žinioji. Jis ir visą maistą parūpina. Jam tik žmonių skaičių reikia pasakyti, o jis pasako, kur nuvažiuoti ir ką paimti. Didžiausias darbas esąs tik maistą pagaminti ir išdalinti.

– Bet neužmiršk, kad kartu su amerikiečiais padirbtį ir jums patiems gali būti į naudą. Jeigu reikės kur išvykti, be jų neišvyksite. Ir mes patys iš tos makalynės išvyksim pirmieji tik todėl, kad kartu dirbom.

Sutiko. Kai išėjom, pasakė:

– Įlindau kaip žiurkė į spąstus. Turėsi man padėti.

– Su komendantu susišėkėti – visada, o ūkiškais reikalais sunkiau. Ką aš žinau apie mėsą, duoną ir

visokias kruopas?

– Su tuo susitvarkysim. Jau šiandien kilo nepasitenkinimas pietumis. Taremės eiti pas komendantą, kad mūsų dalį atiduotų negaminti. Pasigaminsim patys, kaip mums patinka. Ukrainiečiai irgi niutzgia...

– Sveikas, – nutraukė mudviejų pašnekesį. Rusiškai pašnekino pilka eilute apsirėngęs vyras. Eilutė buvo gerokai didoka: rankovės ligi antrųjų krumplių, tik pirštų galuikiai kyši, švarko skvernai beveik ligi kelių, kelnės uždrubusios ant geltonų batų. Pažinau tik pamatęs po pilku švarku dryžuotus marškinius. Tai buvo vienas iš tų dviejų bulgarų, su kuriais vieną dieną ėjom kartu. Tas, kur sakėsi turėjęs krautuve.

– Kur dingot. Sakėm, palaukti, sugrįžom pas vokiečius pasidairė, o jūs nė kvapo.

– Susitikom savo žmonių ir atėjom čia. Sakė, jei pasivelinsim, nebegausim vakarienės, – teisinaus, o galvojau, kad jis širsta, kam nusiėmęs pakelį su rinktas konservų dėžutes. Bet jis visiška neširdo.

– Sakiau, kad vokiečiai mano krautuve išdraskė, dabar galiu pasakyti, kad grįžęs iš karto vėl atstoisiu ant kojų. Gal geriau negu stovėjau. Pažvelgė į pirmininką ir pridėjo:

– Paeikim į šoną.

Atsipažiau pirmininką ir nuseikau bulgarą už kampo to paties namo, iš kurio buvom ką tik išėję. Čia apsižvalgė ir atsmakė vieną švarko rankovę: ranka ligi pat alkūnės buvo apmaustyta rankiniais laikrodžiais. Laikrodis buvo laikrodžio, lyg Rokie šarvai, atsmakė kitą – tas pats, pakėlė žemę besivelkančią kelnę – ligi kelio tas pats, kitą irgi tas pats. Nuleido kelnės ir nusijuokė.

(Bus daugiau)

Kiekvienam amžiuje blogiausia žmonių rūšis buvo demagogai.

Schumann

Žmogus yra vienintelis sutvėrimas, kuris pagal reikalą parausta.

M. Twain

Pastabos ir nuomonės

ARGI JAU BELIKO TIK AUKOTI ARBA MIRTI?

ANTANAS DUNDZILA

Mirti niekas nenorime, niekam (na, čia gal išimti padarysime mūsų tautos priešams nelinkime. Tačiau spalio mėnesį gautas DRAUGO vėjus lėšų komiteto (dr. A. Razma, V. Momkus, M. Remienė) pasirašytas laiškas grasina šermentimis. „Gave šį laišką, nenumeskite jo, perskaitykite ir rimtai susimąstykite...“, rašoma.

Ir lietuvišką ir anglišką laiško redakciją kelis kartus skaičiau ir, kaip kad pasirašiusiųjų buvau skatinamas, rimtai mažiau. To mąstymo išvadoje štai išėjo šis straipsnis, kurį, tikiuosi, redakcija atspausdins, o leidėjas – DRAUGO puslapiuose į jį atsakingai atsilieps. O dėl paties straipsnio tai pasakysiu, kad man reikėjo daugiau pastangų šias mintis išguldyti, negu kad tik – laiško teigimo išsąsindinti – DRAUGUI auką išsiųsti. Galvoju, kad leidėjo atsakymas įtaigos mano ir kitų prenumeratorių aukas.

Mąstau ir rašau, nes DRAUGO ateitis yra pastatytas visos išeivijos visuomeninės reikšmės scenoje. Todėl tikėtina reikala nuosekliau, atviriau visuomenėje pasvarstyti. Taip mąstau ir rašau, nes bijau (labiau negu DRAUGO šermentų), kad ir šis vėjus DRAUGO ateities neužtikrins, sakykite, kokiam dešimtmečiui.

O apie tolimesnę ateitį nei anksčiau išspausdinti DRAUGO kolektyvo narių straipsniai, nei dabar gautas laiškas nekalba. Kalbama tik apie krizę, kurios status quo sprendimui reikia aukų. Visai neaišku, kas su tomis aukomis bus daroma ir ką DRAUGAS planuoja ateičiai, kad tuoj pat vėl nereikėtų verkšlenti, grąsinti ar imtis naujo vėjus. Visas reikalas nušviečiamas tokioje, angliškai sakant, „gimmy, gimmy, gimmy...“ (give me – „tik duok, duok, duok...“) dažnokai vienos Amerikos visuomenės grupės naudojamoje laikysenoje. Jei DRAUGAS šiandien yra suklupęs, tai nei leidėjas, nei vėjus komitetas nebando paaiškinti, kokiū būdu jis bus pastatytas vėl ant kojų. O visko pranešimo labai reikia, visuomeninėje aplinkoje jo pasigendame! Vien tik parapijiečių aukomis išsilaikanti eilinė parapija šiais laikais yra atviriau tvarkoma. O tas dabar įgyvendintas nuolatinis aukų rinkimas ir skelbimas vargina, pasidarė įkyrus, laikraštyje užima daug (pinigus kainuojančios) vietos.

Šis svarstymą grindžiu esminiais, iki šiol paskelbtais duomenimis. Pagal oficialų 1992. IX.23 leidėjo pranešimą paštui, DRAUGO apmokamas tiražas yra 5,820 egz., prenumeratoros mokėstis – 80 dol. metams, kas atitinka š.m. IX.26 DRAUGO paskelbtams kun. V. Rimšelio pranešimo duomenis, kad DRAUGO prenumeratoros atneša apie 459,000 dol. Tačiau DRAUGAS turi ir kitas pajamas: tai skelbimai, kurie vidutiniškai užima bent apie 70-80 skilties inčų viduriniuose puslapiuose bent 12 skilties inčų „Aplink bent“ skyriuje. Metų apimtyje pajamos už šiuos skelbimus gali siekti 50 tūkstančių dol. Trečia pajamų rūšis yra „išbėgėjusiai“ gaunamos aukos: 1992 balandžio mėnesio paskutiniuose puslapiuose suškaiciavau 17,019 dol. paskelbtų aukų. Podauginus jas iš 12, tai rodo dar apie 200,000 dol. pajamų. Taigi iš viso pajamų

DRAUGO kolektyvui pasiekiant redagavimą, laužymą ir 6,000 prenumeratorių administravimą? Šitaip persitvarkius, atkristų masinių pirkimo reikalas, dalies tarnautojų algos, patalpų išlaikymas ir t.t.

Jei būtina norima marionų ar DRAUGO spaustuvę išlaikyti, gal galima tikėtis daugiau komercinių užsakymų iš šalių, dabar spaudinamų „Observer“, „I Laisvė“ bei kitų, retai pasirodančių leidinių? Naujos masinės tokias galimybes irgi turėtų plačiai atidaryti, juk dabar tiek visur prisvo didesni komercinių spaudos darbu krautuvėlių – ir iš jų žmonės pragyvena be visuomenės aukų! O galvojant apie naujas mašinas, reikėtų pagalvoti ir apie ateities DRAUGO tiražą, formatą – tuos reikalus, kurie įtaigotų spausdinimo mašinų dydį, greitį ir visus kitus techniškus bruožus.

Laiške buvo minėtos pašto išlaidos, prastas patarnavimas ir teigimas, kad valstybė bando sužlugdyti etninę spaudą. Pašto išlaidos kyla lygiai visiems. Prastas pašto patarnavimas bei tragiškos valdžios pastangos žlugdyti etninę spaudą nieko bendro neturi su DRAUGO finansine krize, tokių dalykų vėjus laiškuose nereikia maišyti.

Tačiau ekspedicijos išlaidos rimtai svarstytinas, nes jos šiandien atsieina 200 tūkstančių dol. per metus, ateityje jos kils. Štai keleta galimybių. Kaip jau minėjau, sprestinas laikraščio lapo dydis, teksto apimtis. Pvz. šiais laikais tikrai niekam nėra reikalingas apie pusę pirmo puslapio užimančios šiek tiek pasenusios pasaulinės žinios. Žinant, kiek prenumeratorių gyvena Chicagoje (su apylinkėmis) ir kiek kituose miestuose, gal reikėtų DRAUGO vieną lapą skirti tik Chicagoje ir apylinkėms, o be to lapo DRAUGA siųsti visiems kitiems miestams. Juk man, ne Chicagoje gyvenančiam, visai nereikalingi Chicago laidotuvių koplyčių skelbimai, nereikalingi Chicago daktarai, o dar atsikračius aukų skelbimų, būtų galima atsisakyti viso vieno lapo (kai Vashingtone retkarčiais nusiiperku Los Angeles ar New Yorko sekmadieninį laikraštį, jį irgi gaunu be vietinių skelbimų atskiro skyriaus). Toks tvarkymas teigiamai atsilieptų ir popieriaus kaštus, į pašto išlaidas, į darbo apimtį. Ar apie tai galvojama, ar norima laikraštį pritaikyti dabarties aplinkai bei šiuo metu prieinamam spaudos darbu bei ekspedijavimo technikai?

Imant dėmesin pašto patarnavimą ypač į kitus miestus, yra bergždžiai į kitus miestus DRAUGA siųsti kiekvieną dieną, nes mes jį gauname vistiek tik du ar tris kartus savaitėje. Išvadoje DRAUGO dienraštis ne Chicagoje gyvenantiems skaitytojams galėtų būti siunčiamas, sakykite, dukart savaitėje: skaitytojui rezultatas bus toks pats, kaip ir dabar, bet siuntinio išlaidos sumažės. Tokių galimybių gali būti ir daugiau.

Lietuvių visuomenės institucijose yra ir kitų atliekamo darbo pavyzdžių, kuriuos leidėjas privaletų pasvarstyti DRAUGUI. Štai, jau daugiau dešimtmetis, kai žėjūnaiti perdavė Jaunimo Centro administravimą visuomenei. Stokojant savųjų jėgų bei nenorint tuzintų metų kruopščiai ugdytą žėjūnaiti dvasiškį laikyti tik pastato vedėju, iškota tinkamesni būdų. Ieškota ir surasta! Ar nuostolį marionų vienuolijai nešančio DRAUGO dienraščio atskyrimas nuo marionų yra neįsivaizduotinas, neįmanomas?

Laiške taip pat suminėta, kad reikia naujų prenumeratorių, tačiau tam reikalui jokio dėmesio (samoningai ar ne) neskirta.

Prileiskime, kad gal kokių stekbuklu metų eigoje atsiranda 500 (– beveik 10%, fantastiškas pasisekimas!) naujų prenumeratorių. Dabartinėmis kainomis tie prenumeratoriai atneš 40,000 dol. pajamų, bet čia pat pakils ir popieriaus ir pašto ir spaudos darbo išlaidos. Ar iš tikrųjų apčiuopiamas naujų prenumeratorių skaičius sumažins dabartinę ekonominę krizę? Aš būčiau linkęs abejoti, bet gal klystu. Jei taip, tai kokiū būdu konkrečiai galvojama tuos naujus prenumeratorius suieškoti ir tuo būdu finansinę DRAUGO padėtį pagerinti?

Manytina, kad reikėtų labiau rūpintis komerciniais skelbimais. Gal reikėtų kreiptis į diskriminacijos įstatymais saistomas pramonės ir prekybos įstaigas ir tiesiog reikalauti, kad, jei dedami skelbimai į juodosios raišės skaitomą spaudą, būtų skelbiamasi ir DRAUGO.

Šito svarstymo išvados būtų tokios:

Visuomeninėje plotmėje primygtinai reikalaujant aukų, leidėjui tikėtų paskelbti DRAUGO apskaitą bei konkrečius planus ateičiai.

Tiktų pranešti, kiek pinigų reikia dabar (termometro vėjus metu) buvo skelbiama, kad reikia 100,000 dol. ir – čia labai svarbu – kam kaip jie bus var-

tojami. Vien žadėti kažkokių pagerinimus, panašiai, kaip Bushas su Clintonu viską žadėjo praėjusių rinkimų metu, netinka.

Tiktų paskaičiuoti prenumeratoros kainą ir žiūrėti, kad DRAUGO operacinės išlaidos būtų maždaug lygios operaciniams pajamoms. Toks pajamų ir išlaidų sunormavimas turės didelės įtakos DRAUGO leidimui ateityje.

Nepaisant DRAUGUI labai sėkmingai, nuolat vedamo aukų rinkimo (apie 200,000 dol. per metus vien paskutiniame puslapyje paskelbiamų aukų, kurios sudaro apie ketvirtadalį DRAUGO pajamų), reikia pagalvoti, kad tos aukos, aukos, aukos... yra įgrisę ir paskutiniame DRAUGO puslapyje nuobodžiai užima daug (brangiai kainuojančios) vietos. (Vien aukomis išlaikomos parapijos neskelbiamos aukotojų savo savaitiniuose biuletenuose. Kodėl? Todėl, kad per brangu ir per daug reikėtų tam darbu!)

Jei reikia, DRAUGUI aukosime. Bet aukosime kompetentingai, su minimaline visuomenei atskaitomybe tvarkomai spaudai. Aukosime kapitaliniais pirkiniais, bet ne pusės einamųjų pašto išlaidų padengimui, kaip IX.26 DRAUGO buvo užsiminta. Aukosime DRAUGO leidimą užtikrinti bent iki šio šimtmečio pabaigos!

Lietuvos tarptautinio festivalio iniciatorius, teatro pasaulyje žinomas kaip „Mr. Theater“, Bernard Sahlins ir Stasys Balzekas, lietuvių kultūros muziejaus Chicagoje pirmininkas. Nuotr. A. Keželio

ATEITIES SAVAIT GALIS

LAPKRIČIO 13 - 15 JAUNIMO CENTRE IR ATEITININKŲ NAMUOSE

- LITERATŪROS VAKARAS PENKTADIENI, LAPKRIČIO 13 D. 7:30 V.V. JAUNIMO CENTRE
- ATEITIES ŽURNALO ŠVENTĖ LAPKRIČIO 14 D. 6:30 V.V. ATEITININKŲ NAMUOSE, LEMONTE
- SAVO KŪRYBĄ SKAITO: AUDRA KUBILIŪTĖ, GYTIS LIULEVIČIUS, HARIŠ SUBAČIUS, ARTŪRAS TEREŠKINAS, LAIMUTĖ TORNAU
- ŠEŠTADIENIO PASKAITOS LAPKRIČIO 14 D. JAUNIMO CENTRE
- 10:30 V.R. ANDRIUS VALEVIČIUS – ŠIUOLAIKINĖS RELIGINĖS IR FILOSOFINĖS PROBLEMOS.
- 1:30 V.P.P. BIRUTĖ CIPLIJAUSKAITĖ – MITŲ, PASAKŲ IR FOLKLORO PANAUDOJIMAS ŠIANDIENINĖJE MOTERŲ LITERATŪROJE.
- 2:30 V.P.P. RASA MAŽEIKAITĖ – LIETUVA EINA | EUROPA 14-AMĖ AMŽIJE – CIVILIZACIJŲ SANDŪRA LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKSTIJOS DIPLOMATIJOJE.
- ITEIKIAMOS ATEITIES JAUNIMO KONKURSO PREMĖIOS. ŠILTA VAKARIENĖ, MENINĖ PROGRAMA, ŠOKIAI
- SEKMADIENIO PASKAITOS LAPKRIČIO 15 D. ATEITININKŲ NAMUOSE, LEMONTE
- 11 V.R. ŠV. MIŠIOS PALAIMINTOJO JURGIO MATULAIČIO KOPLYČIOJE, LIETUVIŲ CENTRE LEMONTE.
- 12:30 V.P.P. PIETŪN ATEITININKŲ NAMUOSE.
- 1:30 V.P.P. ARTŪRAS TEREŠKINAS – JAUNOJI LIETUVOS POEZIJA.
- 2:30 V.P.P. STASYS GOŠTAUTAS – VERTIMAS KAIP KRITIKOS PRIEMONĖ.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltul
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaidai.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniška patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įsąmus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. – (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI:

Turiu Chicago miesto leidimą. Darbu ir užmestį Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

HAGGERTY CHEVROLET

6711 South Western • Chicago
(312) 737-4000

Darius Urbaitis

- Perkame, parduodame ar surandame Chevrolet, Pontiac, GMC Truck, Volkswagen, Oldsmobile ir Dodge firmų automobilius.
- Taip pat parduodame varotus, mažai mylių turinčius, automobilius.
- Greitas ir efektyvus patarnavimas.
- Atsakome visus klausimus apie automobilius.
- Sklandžiai kalbame ir lietuviškai ir angliškai.

VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIS

Vilniaus Universiteto Dainų ir Šokių ansamblis

Atlieka: Kepurinę, Brolio sode, Du raitu jojo, Leliūnų Kadriis, Parovėja, Rolenderis, Pjesė skrabalams, Untytė, Į šventę, Kadriis ir polka, Jaunimo šokis.

Meno vadovas ir dirigentas – Vidas Aleksandravičius. Choro vadovas ir dirigentas – Vytautas Abaris. Kanklių grupės vadovė – Daiva Čičinskienė. Orkestro vadovas – Kastytis Mikiška.

Kasetė – stereo, 1989. Kaina su persiuntimu 12 dol. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS** 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

Pašaukė mano...

Ši knyga – tai dabartinio Popiežiaus Jono Pauliaus II biografinė, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga turi išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl., spaudė „Vilties“ spaustuve Vilniuje 1990 m. Kaina 4 dol. Su periantimu – 6 dol. Ilinois gyventojai dar prideda 32 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS** 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

MŪSŲ KOLONIJOSE

Woodhaven, N.J.
LAIKO PROPERŠŲ
ŠEŠĖLYJE

Kažkas yra teisingai pasakęs, kad žmogui gyvenime iš visų gėrybių mažiausiai yra duota laiko. Tačiau ne viską pajėgus įveikti laikas. Ryškių asmenybių darbai gali įveikti laiką, ką ir patvirtina istorija. Kiekviena tauta turi iškilių asmenybių, kuriomis didžiuojasi ir tik per jas gali atstovauti pasauliui. Mes, lietuviai, taip pat visais istoriniais laikais turėjome kuo pasididžiuoti. Taip jau susiklostė tautos likimas, kad mūsų tauta buvo persekiojama, trypiama, visais laikais kovojo dėl egzistencijos, savo kultūros išsaugojimo. Ypač gyvos žaidos prisimenant sovietų intervenciją, kuri išblaškė be galo daug iškilių asmenybių po pasaulį, kurios savo didžius darbus dirbo, negalėdami tiesiogiai atstovauti savo tautos, savo žemės, atskirti nuo jos geležine sovietų siena.

Prisimenu, Lietuva su pasididžiavimu prieš eilę metų surengė „Sugrįžimų“ renginius, tuo sugrąžindama nemažai menininkų tautai. Tačiau su širdgėla tenka pastebėti, kad ne visiems mūsų tautos kūrėjams teko laimė pasididžiuoti šiuo sugrįžimu, pasveikinti savo žemę.

Vienas jų yra varg. Jonas Žukas, kurį laikyčiau bene daugiausia pasiekusiu vargonininku Lietuvos istorijoje. Šiuo metu Maestro švenčia 85 metų jubiliejų. Ta proga norėčiau trumpai paminėti svarbesnius jo gyvenimo etapus.

J. Žukas gimė Švėksnoje, Tauragės apskr. vargonininko šeimoje. Anksti pasireiškęs muzikoje, gavęs pradinę iš savo tėvo, būdamas 19 metų, 1926 m. išvyko mokytis į Kauno konservatoriją, kur vargonų specialybės mokėsi pas garsų mūsų tautos kompozitorių Juozą Naujailį, o fortepijoną taip pat garsaus pianisto ir kompozitoriaus Balio Dvariono klaseje. 1933 m. baigė studijas pirmojoje laidoje, kartu su vėliau išgarsėjusiais kompozitoriais J. Nabazu ir A. Račiūnu. Tuo metu konservatorijoje dirbo ir daugiau garsų Lietuvos menininkų: A. Kačianauskas, J. Karnavičius, J. Bendorius, J. Gruodis, V. Jakubėnas, V. Bacevičius. Mokantis tarp tokių ryškių menininkų, be abejonės, turėjo didelės įtakos besiformuojančiai jauno muziko asmenybei. Baigęs studijas, jaunas vargonininkas buvo pristatytas gauti valstybinę stipendiją tęsti studijas užsienyje. Ją gavęs, 1933 m. išvyko į Paryžiaus konservatoriją, kur vargonus ir improvizaciją teko mokytis pas tikrą XX amžiaus vargonų milžiną – Marcel Dupre. Tai vienas ryškiausių pasaulio vargonų virtuozų. Mūsų amžius, bene, nematė didesnio masto virtuozo už M. Dupre.

Paryžiuje J. Žukas praleido ketverius metus ir 1937 m. sugrįžo į Lietuvą, Kauno konservatoriją, jau kaip vargonų klasės dėstytojas, parsiveždamas tris diplomus.

Lietuvoje sėkmingai pradėjus darbus, surengus keletą koncertų Kaune ir Švėksnoje, prasidėjo politiniai neramumai. Užplūdo raudonasis maras, vėliau pakitęs pilkuoju. J. Žuko šeima, kaip ir daugelis Lietuvos inteligentų, pateko į tuos juoducius sąrašus, iškilio grėsmė būti išvežtiems į Sibirą. Teko slapstytis nuo čekistų. Deja, liūdnio likimo neišvengė brolis Juozas, kiti giminaičiai, kurie buvo ištremiti į Sibirą.

1944 m. Žukų šeima pasitraukė į Vokietiją. Čia teko praleisti penkerius metus, vargonuojant įvairiose bažnyčiose, taip pat gilinant muzikos žinias.

Atėjo 1949 m., ir J. Žukas su šeima atvyko į JAV, New Yorką. Tačiau aktyviai įsijungė į muzikinį išsivystymą, padovanodamas daugybę neužmirštamų akimirksnių mūsų tautiečiams ir visiems, kuriems teko laimė girdėti jo koncertus įvairiuose JAV miestuose.

Jau 1950 m. dalyvavo religiniame koncerte Apreiškimo bažnyčioje New Yorke. Toje pačioje bažnyčioje dalyvavo koncertuose 1951, 1952, 1954 ir 1957 metais. J. Žukas grojo Town Hall, minint deportacijas, taip pat Carnegie Hall. 1970 ir 1974 m. surengti koncertai Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje, Maspeth. 1957 m. rengtas koncertas Chicagoje, Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Vėliau

Jonas Žukas 1976 metais.

Nuotr. Vytauto Augustino

sekė koncertai įvairiuose JAV miestuose – vėl Chicagoje 1976 m., Baltimorės katedroje 1983 ir 1987 m., Philadelphia katedroje 1984 m., Washington, National Shrine 1987 m. 1988 m. buvo gastrolės į Kanadą, Torontą, Priskelimo bažnyčia.

Tai tik maža dalis visų pasirodymų. Šie koncertai buvo solo, arba dalyvaujant su kitais menininkais, kolektyvais. Reikia pastebėti, kad visi J. Žuko koncertai buvo aprašomi išėjimo spaudoje ir visada akcentuojamas ypatingai aukštas atlikėjo meistriskumas. Dar studijų metais J. Naujailis rašė į Paryžių jaunam muzikui: „Tai pasidžiūgas Lietuvelė tamsta“.

Praėjus dešimčiai metų po studijų Paryžiuje, M. Dupre, rašydamas rekomendaciją, J. Žukui vykstant į JAV, pažymėjo jo išskirtinį muzikinį talentą tokiais žodžiais: „Jo grojimas puikus ir technika briljanti, nuostabus muzikinis skonis, išskirtini gabumai. Aš rekomenduoju jį kaip patį rimčiausią muziką, kuris gales puikiai atlikti bet kokias jam patiktas pareigas“. Tuojau po studijų jis pasakė savo buvusiam studentui: „Dabar jūs viską turite, kas reikalinga tolims jūsų muzikinei karjerai. Nekyla abejonės – J. Žuko vardas turi būti

rašytas aukso raidėmis į Lietuvos muzikos istoriją. Tai menininkas, kuris turėjo labai didelį talentą, gilią estetines pažiūras. Jo koncertinis repertuaras apėmė kone visų epochų iškiliausius vargonininkų muzikos kūrinius. Taip pat tai bene paskutinis improvizatorius lietuvių tarpe, nes šiandieną improvizacija Lietuvoje vargonininkų tarpe neapraktikuojama. Kas galėtų apsaugoti, kokią Maestro turi prisiminimų krautį. Tai juk galbūt vienas iš paskutinių liudininkų apie garsius prieškarinius lietuvių menininkų laikus.

Tegul šie mano kulkūs pastebėjimai būna klausimu garbiems Lietuvos muzikologams, vargonininkams: kodėl nerandama reikalo sugrąžinti tokio išklausyto menininko vardo ir darbu jaunajai muzikų kartai. Lietuvoje? Juk su jo vardu susijusi labai žymi dalis visos išsivijusios kultūrinės veiklos. Nenuskurdinkime ateities kartų savo abejingumu. Niekada nebus baigta Lietuvos muzikinė istorija be J. Žuko vardo. Jo vardas paminėtas Vokietijos enciklopedijoje, Lietuviškojoje išsivijusios enciklopedijoje, o pačioje Lietuvoje...

Siuo metu Jonas Žukas gyvena Woodhaven su žmona Elena. Šeimoje vyrąja santarvė, maloni ramybė, abipusis supratimas. Gyvenimo audros, blaškymai toli nuo gimtosios

žemės be galo suartinę šią šeimą. Kartu užaugino, išleido į gyvenimą sūnų Joną-Algimantą, tapusį talentingu mokslininku-fiziku.

Linkėdamas ilgą gyvenimo metų ir geros sveikatos gerbiamam Maestro 85-mečio jubiliejaus proga, norėčiau sušukti per Atlantą: „Tėvyne, atsigrėžk ir ištiesk rankas dar vienam savo sūnui, kuris nieko neprašo, tačiau yra tiek daug nusipelnęs tau, visą gyvenimą visus savo darbus atlikęs tavo vardu“.

Virginijus Barkauskas

New York, N.Y.

„LAISVĖS ŽIBURIO“ RENGINYS

Lietuviškos sekmadieninės radio laidos „Laisvės Žiburys“, girdimos New Yorko, New Jersey ir jų artimesnėse apylinkėse, rudens renginys įvyks lapkričio 21 d. Kultūros Židinyje. Tai bus jau 51 „L.Ž.“ renginys. Visi praeityje suruošti renginiai buvo aukštos meninės vertės ir publikos gausiai lankomi.

Šį kartą programai atlikti yra pakviestas „Antras Kaimas“ iš Chicago. Tai žinoma humoro ir satyros grupė, kuri niujorkiečius jau yra linksminusi tris kartus. Tikėsime, kad ir šį kartą „Antras Kaimas“, į New Yorką atvažiuodamas, atsigabens ir pabers didelį maišą linksmų „pakenimū“, nes gitarininku, polkininku ir armonikas tampa pačią „menu“ esame jau pakankamai prisotinti.

Tenka apgailestauti, kad, radio stočiai perėjus į naujų šeiminių rankas ir drastiškai pakėlus mokesį, „Laisvės Žiburys“, kuriam vadovauja Romas Kezys, nuo lapkričio 1 d. vietoj būdamos vienos valandos bus girdimas tik 30 minučių.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Kiekvienais metais New Yorko ramovėnai, birutietės ir šauliai surengia Lietuvos kariuomenės minėjimą. Šiais metais minėjimas įvyks sekmadienį, lapkričio 22 d. Minėjimą pradedant, Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. bus aukojamos šv. Mišios ir meldžiamasi už karius, savanorius, šaulius bei partizanus, kurie savo gyvybes paaukojo ant Tėvynės aukuro. Po pamaldų didžiojoje parapijos saleje įvyks akademija ir meninė dalis.

P. Palys

DRAUGAS, antradienis, 1992 m. lapkričio mėn. 10 d. 5

Meilė yra dieviškos kilmės. Ji veikia kaip saulės spindulys: viską perskrodama, sušildydama, nušviesdama, išryškindama, pagyvindama. Meilė yra sielos saulė.

Žmogui nėra didesnio turto, kaip teisinga mintis.

Sofoklis

Niekada nėra vieniši tie, kuriuos lydi kilnios mintys.

Anonimas

J. Burou

A.†A. Adv. inž. PETER A. DAUZVARDIS

Gyveno Evanston, IL.
Po sunkios ligos mirė 1992 m. lapkričio 6 d., sulaukęs 40 m. amžiaus.

Gimė Chicagoje.
Nuliūdę liko: žmona Marie Appleby, sūnūs Douglas ir Peter William; tėvai Peter ir Dolores Dauzvardis; broliai: Michael su žmona Mary, Daniel, Paul ir Matthew Dauzvardis; seserys: Marian Dauzvardis ir Jomarie Jungles su vyrų Donald.

Velionis buvo kons. Petro ir Juzės Dauzvardžių anukas. Kūnas pašarvotas pirmadienį, lapkričio 9 d. nuo 4 iki 9 v.v. Donnellan Funeral Home laidojimo namuose, 10045 Skokie Blvd., Skokie, IL.

Laidotuvės įvyks antradienį, lapkričio 10 d. Iš laidojimo namų 10:30 val. ryto bus atlydėtas į Trinity Lutheran parapijos bažnyčia, 3637 Golf Rd., Evanston, IL. Po religinių apeigų velionis bus nulydėtas į Memorial Park kapines, Skokie, IL.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines ir draugus prisiminti velionį Peter savo maldose.

Nuliūdę žmona, sūnūs, tėvai, broliai ir seserys.

Laidotuvių direkt. Donnellan Funeral Home. Tel. 708-675-1990.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago
Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

„DRAUGO“ VAJAUS AUKOS

„Draugo“ redakcija, administracija ir leidėjai yra nuosirdžiai dėkingi visiems, atsiliepiantiems ir vajuos prašymus ir atsiunčiantiems auką visų mūsų vieninteliam dienraščiui išsivijoje parrenti.

Po 50 dol. – Mečys ir Eleonora Valiukėnas, Chicago; A. Aleksandravičius, Hot Springs, AR; Mr. & Mrs. P. Gudas, Wheaton, IL; kun. Vladas Aleksonis, Chicago; Dan & Alma Ericson, Rockford, IL; Victoria Pikelis, Chicago; Danielius ir Julija Liutikai, Orland Pk, IL; Jonas Indriūnas, Chicago; Antanas Zailskas, Cicero, IL; R. ir L. Vedegys, Cicero, IL; Maria Mogenis, Belleville, IL; Kostas Žalnieraitis, Clarendon Hills, IL; Aldona Karaliūnas, Cicero, IL; Ursulė Vingilis, Chicago; Vladas ir Filomena Peleckai, Chicago; Maria Macevičienė, Chicago; Roza ir Kazys Razauskas, Dearborn Hts., MI; Val Krumpis, Willow Sprgs, IL; M. ir J. Stankūnai, Chicago; Kazimieras Cirvinskas, Crown Point, IN; dr. V. Dubinskas, Chicago; Bruno Bakšys, W. Hartford, CT; Aleksas Masaitis, Dearborn, MI; Vincė Akelaitis, Cleveland, OH; Joseph Daupa-

ras, Chicago; V. Chainauskas-Chainas, Naples, FL; dr. Zigmund Brinkis, Los Angeles, CA; kun. Algirdas Olšauskas, Los Angeles, CA; Irena Jakštys, So. Pasadena, FL; V. Trumpa, Santa Monica, CA; Pranas Naris, Downers Grove, IL; Agnietė Malela, Melrose Pk., IL; Gintautas Vitkus, Rancho Pls. Verdes, CA; Nina Liubinas, St. Pete Beach, FL; Gražutė Sirutis, Santa Monica, CA; Y. ir T. Alenskask, Lemont, IL; Ona Kindurienė, Gulfport, FL; P. Molis, Shrewsbury, MA; Mr. ir Mrs. Kostas Aras, St. Petersburg, FL; Albertas Melninkas, Waterbury, CT; Mrs. Antanas Bulota, Los Angeles, CA; Joseph Boga, Laconia, NH; Kazys Sakys, Glendale, CA; Stasys Liepas, So. Boston, MA; Stasys Petokas, Upland, CA; Vincas ir Ramunė Lukas, Evergreen Pk., IL; Marija Nemanis, Chicago; Antanas ir Filomena Galdikas, Los Angeles, CA; W. Kaman-tauskas, Norwood, MA; Austra Puzinas, San Mateo, CA; Mutual Federal Savings & Loan, Chicago; V. Svabas, Chicago; Petras Dirda, Oak Lawn, IL; dr. V. Raulinaitis, Chatsworth, CA; Daughters of Lithuania, Los Angeles, CA; dr. Bronius Micke-

vičius, Mashpee, MA, ir Marija Vilutienė, St. Petersburg, FL;

Po 40 dol. aukojo: Julius ir Birutė Lintakas, Oak Lawn, IL; Henrikas Laucius, Paterson, NJ; Joseph Bernot, Union, NJ.

Po 35 dol. – Andrius Baltrušaitis, Chicago; Valė Manelis, Davis, CA, ir Consulate General of Lithuania, New York, NY.

Po 30 dol. – Petras ir Jadvyga Stravinskai, Chicago; Jurgis Gimbutas, Arlington, MA; Juzefa Petrauskienė, North Chicago, IL; V. Statkus, No. Riverside, IL; Maria Miklius, St. Petersburg, FL; Anelė Lukoševičiūtė, Grand Rapids, MI; J. ir M. Taruski, St. Petersburg, FL; Andrius Butkūnas, Farmington, MI; Lidija Petraučienė, Chicago; Ričardas ir Gina Mačiuliai, Palos Pk., IL; dr. L. Griniūtė, Chicago; Marija Krasauskas, Baltimore, MD, ir Stasė Bliūdžius, Southfield, MI.

26 dol. atsiuntė Č. Masaitis, Thompson, CT.

Mylimam broliui

A.†A. VLADUI

Lietuvoje mirus, jo brolių STASĮ VIŠOCKĄ, Džukų draugijos sekretorių, su žmona ELYTE nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Džukų draugija

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. 9 v.r.—5 v.p.p. Trečd. 9 v.r.—7 v.v.

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ZAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

6525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

APLINK MUS

x Lietuvos rinkimų rezultatai parodė didesnės dalies tautos nusistatymą. Tai rodo, kad išeivija neturi pamiršti savo igyvendintų idėjų kovoje dėl Lietuvos laisvės, nepamiršti savo reikalų, lietuviško švietimo, savo kultūros išlaikymo. Visa tai išeivija igyvendina per savo spaudą. Vienintelis dienraštis „Draugas“ plačiai informuoja apie lietuvišką organizacijų veiklą, skelbė Lietuvos kroniką priespaudos metu ir dabar informuoja apie įvykius Lietuvoje. Remkime savo spaudą, aukokime „Draugui“, nes „Draugas“ dar ilgai bus mums reikalingas.

x Ateities savaitgalis atidaromas literatūros vakaru, kuris bus Jaunimo centro kavinėje 7:30 v.v. šį penktadienį, lapkričio 13 dieną. Ateities savaitgalio paskaitos šeštadienį vyks Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje, o sekmadienį – Ateitinių namuose Lemonte. Pilną Ateities savaitgalio programą rasime skelbime antradienio „Draugo“ numeryje.

x Antras kaimas, prieš išvykdamas gastrolėms į New Yorką, Lietuvių centro Lemonte vadovybės pakviestas, sekmadienį, lapkričio 15 d., 1 val. p.p. atliks spektaklį Lemonte ir aplinkinių lietuviams. Prieš 29 metus įsteigtas, 1989 m. rudenį vienas pirmųjų išeivijos meno vietuotgi gastroliaves po ilgos okupacijos į nepriklausomybę žengiančioje Lietuvoje ir po to padaręs 3 metų pertrauką, Antras Kaimas yra ilgiausiai Chicagoje išsilaikęs mūsų epochoje teatrinis vienetas, ypač mėgstamas jaunesnios kartos žiūrovų. Tai paliudija ir šėsi jo spektakliai, vykę šį rudenį Chicagoje.

x JAV LB Lemonto apylinkė kviečia visus dalyvauti 30 metų veiklos jubiliejiniame pokylyje. Š.m. lapkričio 14 d. 6 val. kviečiame visus atvykti į Lietuvių centrą pasilinksinti ir tuo pačiu paremti lietuvišką spaudą. Pusė šio pokylio pelno skiriama „Draugo“ dienraščiui paremti. Platenės informacijos skambinant telefonais: 708-257-7114 arba 708-448-5930 iki ketv., lapkričio 12 d.

x Margarita Samatienė, nuosirdžiai atlikusi įvairias pareigas mūsų organizacijose ir ilgesni laiką dirbusi Lietuvos ambasadoje Washingtono, neseniai persikėlė nuolatiniame gyvenime į Californijos valstiją. Jos dabartinis adresas: 580 Roosevelt Way, San Francisco, CA. 94114.

x Jonas Pakeltis, 1944 m. išvažiavo iš Lietuvos ir dingo be žinios. Žinantieji apie jį prašome pranešti: tel. 1-313-751-6718, arba rašyti: 11473 Edgeton Dr., Warren, MI 48093.

x Ateities savaitgalio programa randa šiandien skelbimų skyriuje.

x ŽAIBAS ketvirtį metį garantuoti ir patikimai ruošiasi užsienietiškas maisto prekes pristatyti Lietuvoje ir namus laiku Kalėdų šventėms! Penkiolikos pakietų pasiirinkimas! Kalėdiniai užsakymai priimami iki gruodžio 10-tos dienos. Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-8090.

x Inž. Vaclovas Valys iš Clevelando, atkreipdamas dėmesį į „Draugo“ vajeaus komiteto prašymą ir norėdamas, kad nesustotų ejes mūsų dienraštis, lietuviškosios spaudos išlaikymui atsiuntė tūkstantį dolerių. Jam reiškiamė gilią pagarbą ir nuosirdžiai dėkojame.

x Šventos Šeimos Vilos senelių namų kalėdinis bazaras įvyks šeštadienį, lapkričio 14 d., 9:00-4:00 val. Gera progą įsigyti kalėdinius papuošalus bei dovanas ir tuo paremti senelių namus.

x Seattle Lietuvos Dukterys per A. Lapatinskienę atsiuntė vaistų ir rūbų siuntą Lietuvos vaikams. Siunta pasiekė JAV LB Švietimo tarybos pirmininkę Regina Kuciene, kuri organizuoja 20 tonų talpintuvo siuntimą į Lietuvą. Padalinimas vyks Lietuvos Švietimo ir kultūros ministerijos žinioj. Seattle Lietuvos Dukterys taip pat atsiuntė čekį padengti vitaminų pirkimo išlaidas. Už Seattle lietuvių ir visų geraširdžių aukotojų dosnumą Švietimo taryba yra labai dėkinga, bet labiau jų dosnumą pajus Lietuvos mokyklų ir našlaitynų vaikai.

x Laisvalaikio darbų paroda lapkričio 20-tą dieną Jaunimo centre rengia Jaunimo centro moterų klubas. Parodos atidarymas 6:30 val. vak.

x Dr. P. Svarcas, buv. ALT sąjungos pirmininkas, ir Antanas Mažeika, ALT sąjungos garbės narys iš Los Angeles, California dalyvavo š.m. spalio mėn. 31 d. Chicagoje įvykusiame ALT-os 52-jame suvažiavime ir ta progą turėjo pasitarimus su ALT-os atstovais sąjungos reikalais.

Vyresniųjų centre Chicagoje Seklyčio uolijoje trečiadienio popietė programų organizatorė kalba susirinkusiems svečiams.
Nuotr. J. Žebrausko

x Jaunimo centro Moterų klubas ruošia laisvalaikio darbų parodą lapkričio 20 d. Visi, kurie laisvalaikius praleidžiant ka nors veikdami (drožinėdami, siuvinėdami, megzdami ir t.t.) prašome dėl smulkesnių informacijų kreiptis į S. Endrijoniene. Knygų ir laikraščių skaitymas bei protokolų rašymas nepriklauso laisvalaikio darbams!

x Moksleiviai, nepraleiskite progos dalyvauti Kalkursuose Dainavoje Padėkos dienos savaitgalį. Dėl informacijos ir registracijos skambinti Dainai Siliūnienei 708-852-7631.

x Nuo \$675 iki \$735 skrydžiai ten ir atgal iš Chicago į Vilnių! Bilietus reikia įsigyti iki lapkričio 30 d., o juos panaudoti – iki 1993 m. kovo 31 d. Kreiptis: American Travel Service, tel. 1-708-422-3000.

x KONTEINERIAI I LIETUVĄ siunčiami KAS SAVAITU per Transpak firmą. 59 ct. už svarą virš 100 svarų. Minimumas \$20. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Lietuvos tarptautinio teatro festivalio LIFE komitetas. I eilėje iš kairės: Regina Gailiešiuė, Bernard Sahlins, Ale Kėželiene, Gražina Liautaud; II eil.: Indrė Tijiūnienė, Birutė Jasaitienė, Laima Žlobienė, Janina Marks, Dalia Anysienė, Eileen Mackiewicz, Stasys Balzekas.
Nuotr. A. Kėželio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

„ŽALGIRO“ VIEŠNAGĖ CHICAGOJE

Kauno „Žalgirio“ krepšinio komanda, pakeliui į turnyrą su įvairių JAV universitetų komandomis, tris su puse dienos viešės Chicagoje. Čia jie bus sukikti ir globojami vietinių lietuvių sporto darbuotojų ir vi-

x Lerner Publications leidyklos dėka JAV LB Švietimo taryba galėjo siųsti jų paaukotus „Then and now“ serijos tomus, kurie jau išleisti. Tomai išleisti apie Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitas buvusias sovietų respublikas. Siuntynis netrukus turėtų pasiekti Lietuvos Kultūros ir švietimo ministrą Darių Kuolį. Serija yra skirta mokyklinio amžiaus vaikams juos angliškai supažindinti su kraštais, išsprukusiais iš sovietų priespaudos. Lietuvos švietimo atstovams ir anglų kalbos mokytojams gal būtų įdomu pamatyti, kaip amerikiečių mokslo leidykla aprašo Lietuvą, jos istoriją ir žmones amerikiečių mokyklinio amžiaus vaikams.

x Šakių apskrities klubo metinis susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 13 d. Ziggy Kojak svetainėje (4500 So. Talman) 1 val. p.p. Yra daug svarbių reikalų, bus renkama nauja valdyba 1993 metams. Po susirinkimo bus vaišės. Valdyba kviečia visus narius atsilankyti.

x Kalėdiniai siuntiniai į Lietuvą dar priimami iki lapkričio 16 d. Kreiptis į Baltia Express, tel. 1-800-SPARNAI arba 312-284-6449.

x Šių metų pradžioje žurnalistas Jonas Daugėla rašė „Drauge“: „Iš esmės L. Fondo uždaviniai nėra atpuolė. Lietuvių išeivija buvo ir bus. Ji neišnyks ir ateityje. Tad L. Fondo pagrindiniai uždaviniai nesikeičia“. Todėl aukokime L. Fondui ir stiprinkime mūsų išeivijos veiklą. Aukas siųsti – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629. **Čia jus užbaigtuvės įvyks Chicagoje, Martiniuke salėje, lapkričio 21 d. 6:00 v.v.** Paaukoje 100 dol. gauna vieną svečio bilietą į banketą.

x Kviečiame lietuviškąją visuomenę susipažinti su „Lietuvos Vilkų Viltis“ komiteto darbais, į JAV atvažiavusiais gydytis Lietuvos vaikus ir tėvais. „Lietuvos Vilkų Viltis“ vakaronė įvyks ketvirtadienį, š.m. lapkričio mėn. 19 d. 7 val. vak. Seklyčio salėje.

suomenės. Pažymėtina, kad dvylikos žaidėjų tarpe bus ir trys olimpiečiai, Barcelonos olimpiadoje iškovoję Lietuvai bronzos medali, tai – Rimas Kurtinaitis, Gintaras Einikis ir Arūnas Visockas. Kartu atvyks ir vyr. treneris Henrikas Giedraitis, treneris Modestas Paulauskas, komandos gydytojas Juozas Petkevičius, klubo direktorius Vyūnas Banelis, klubo vicepirm. Vytis Maleckas, klubo menedžeris Arūnas Šerberis ir FIBA teisėjas Romualdas Brazauskas.

Žalgiriečiai į Chicago O'Hare areoostą skraidys LO 001 atvyks šį ketvirtadienį, lapkričio 12 d., 4:30 val. p.p. Jie bus pasiūtkti Chicago lietuvių sporto darbuotojų ir jais besidominčių tautiečių, sutikusių juos priimti ir savo namus ir viešnagės metu pagloboti. (Beje, dar yra reikalingos keliems asmenims nakvyinės. Galintieji juos priimti prašomi pranešti A. Lau-raičiui, tel. 708-422-3000 diena, arba 708-839-1748 vakare).

Penktadienį, lapkričio 13 d., žalgiriečiams ruošiamas priėmimas – vakarienė „Seklyčioje“. Norintieji susitikti su sportininkais ir dalyvauti vakarieneje prašomi iš anksto pranešti, skambinant „Seklyčiai“.

Šeštadienį, lapkričio 14 d. bus progą visiems pamatyti „Žalgirį“ krepšinio aikšteje, rungtynėse su Lewis universiteto komanda. Rungtynės 7:30 val. vak. vyks universiteto rajone esančiame John F. Kennedy Sports Center, Route 53, Romeoville, IL. Dalyvavimo kaina 2 dol. Visi lietuviai, o ypač jaunimas, raginami dalyvauti.

Sekmadienį, lapkričio 15 d., po pamaldų Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte, žalgiriečiai susitiks su lietuvių visuomene 12 val. Lietuvių centre. Visi Lemonte ir apylinkėse gyvenantys lietuviai kviečiami dalyvauti ir palinkėti žalgiriečiams pergalingo turnyro su JAV universitetų krepšinio komandomis.

Turnyrui pasibaigus, žalgiriečiai grįš į Chicago lapkričio 29 dieną ir iš čia, 6:30 val. vak., lėktuvu LO 002 išskris į namus.

KOKIA GRAŽI BAŽNYČIA

Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje atėjo ilgai laukta diena – bažnyčios dekoravimas yra pabaigtas. Seniai buvo reikalinga dažyti ir atnaujinti jos grožį, kuris laikui bėgant pradėjo pasislėpti po žvakių aprūkytomis sienomis. Nieko nebuvo daroma, iki buvo paskirtas klebonas kun. Jonas Kuzinskas.

Šis sumanus ir darbštus asmuo tuoj įsteigė parapijos gerinimo fondą. Nuo 1988 metų parapičiai ir draugai dėjo pinigų į fondą, aukodami įvairias sumas, viena auka buvo net 10.000 dol. Fondą taip pat praturtino mėnesinės aukos per sekmadieninę rinkliavą ir įvairūs renginiai. Žmonės parodė, kad jiems rūpi parapija ir jos likimas, kaip ir turėtų būti.

Bažnyčia, statyta pagal Lietuvos bažnyčių statybą, savo grožiu puošia ne tik savo gatvę, bet ir visą apylinkę. Bažnyčios bokštų galima matyti iš gana toli. Bažnyčios bokštai, kylantys virš aplinkinių pastatų ir medžių, parodo jos nepaprastą grožį ir lyg šaukia visus, kas tik besiklausytų: ateikite čia ir būsite visuomet mielai priimti.

Prisartinus prie bažnyčios, jos grožis dar labiau išryškėja. Bažnyčios stogą puošia net septyni lietuviški geležiniai kryžiai. Dvi spalvingos mozaikos dekoruoja lauko sienas – iš vakarų pusės šv. Kazimiero stebuklas prie Dauguvos upės, c iš rytų pusės – Mindaugo krikštai. Apvalią šiaurinę sieną puošia kryžius.

Virš priekinius durų galima matyti penkis statulus. Aukštai, netoli stogo, stovi Švč. Marijos statula, o po jos kojomis – Vytis. Įėjimą saugoja keturios statulos: Švč. M. Marija Žemaičių Kalvarijoje, Šiluvoje, Vilniuje ir Pažaislyje.

Lietuviškas kryžius, pastatytas šalia bažnyčios, suteikia daug grožio bažnyčios aplinkai ir pažymi, kad čia yra lietuvių parapija. Kryžių vasarą apsupa gėlės, gražiai pasodintos ir prižiūretos. Šis lietuviškas kryžius yra Felikso Mackevičiaus dovana ir buvo pašventintas kleb. Jono Kuzinsko, jam pradėjus eiti klebono pareigas 1988 metais.

Įėjus į bažnyčią per priekines

duris, tuoj akį pagauna didysis altorius, o viršum jo – Šiluvos Marijos atvaizdas. Naujai išdažyta bažnyčia šviesiomis spalvomis atrodo erdvesnė ir didesnė Naujos, skoningai parinktos spalvos suteikia žmogui šilumą, o jo sielai ramybę.

Bažnyčioje yra keturiolika paveikslinių vitražų, kurių spalvos pasidarė tarytum gilesnės ir ryškesnės tarp smėlio spalvos sienų. Ypač gražu prieš saulėlydį, kai saulės spinduliai veržiasi per vitražų spalvas, atspindi jų menišką grožį. Reikia paminėti, kad vitražai puošia bažnyčią taip pat ir iš lauko. Dienos šviesoje tam sus stiklas išryškina tik paveiklo bruožus, o nakties tamsumoje apšviestos bažnyčios šviesa priduoja vitražams gilius ir turtingas spalvas.

Kadangi bažnyčia yra dedikuota Dievo Motinos garbei, daugumas vitražų ją pavaizduoja. Altorių supa keturi vitražai – Švč. M. Marija Pažaislyje, Žemaičių Kalvarijoje, Aušros Vartų ir Trakuose. Toliau bažnyčioje vitražai vaizduoja Švč. Mariją Lurde, Dangun Paemima, Guadalupe, Snieginę Mariją, Šv. Mykolą, Neperstojančią Pagalbą, Krekenavą, Šv. Kazimierą, Mariją Rožančiaus ir Fatimą.

Ypatiną išpūdį palieka šoniniai altoriai, kuriuos puošia didžiuliai paveiksai. Iš vakarų pusės Šiluvos Marijos paveikslas, Seselės Mercedes, kazimietietės, darbas, gražiai pavaizduoja Dievo Motiną melsvų spalvų fone. Iš rytų pusės, K. Žoromskio paveikslas jautriai pavaizduoja Kristaus nukryžiamą.

Bažnyčios dekoravimas atnešė ir pakeitimų. Dalis grotelių prie altoriaus buvo išimta ir įdėta nauja sakykla. Pagal arkivyskupijos Statybos ir Remonto komisijos nurodymus, tabernakulis perkeltas į atskirą, labiau tinkamą vietą. Dabar Eucharistinė kopyltėlė priglauzdžia švenčiausią. Kadangi kopyltėlė yra arti grotelių, tikintieji gali lengviau prisitarioti ir Dievą pagarbinti malda.

Gražu ir prasminga, kad bažnyčios dekoravimas, pradėtas su gerinimo fondo įsteigimu 1988 metais, yra pabaigtas šiame. Parapijoje 1992 metai yra labai reikšmingi. Šiais metais sunka 65 metai nuo parapijos įsteigimo ir taip pat 35 metai nuo šio bažnyčios pastato pašventinimo. Šiame klebonas kun. Jonas Kuzinskas, kuris apsiėmė šį didelį projektą vykdyti, tarp kitų pagerinimų parapijoje (jų tarpe, žaibu kanalų įrengimo ir naujų vargonų įsigijimo), švenčia savo 40 metų kunigystės sukaktį.

Užbaigus bažnyčios dekoravimą, galime džiaugtis ir didžiuliu, kad toks didelis darbas taip gražiai atliktas. Viskas puikiai pagrąžinta, net ir suolai atnaujinti. Dabar prasideda antra dalis to darbo: reikia taisyti

bažnyčios bokštus. Kadangi bažnyčia yra Dievo namai ir ji yra tikinčiųjų dovana Jam, tam pa pareiga ją išlaikyti kuo geriausiai.

Palaiykime mūsų gražią lietuvių parapijos bažnyčią dažnu atsilankymu ir aukomis, kad Dievo namai visuomet būtų puikūs ir kad tarp tų sienų būtų dar galima ilgai melstis lietuvių kalba.

Koresp.

DĖMESIO VERTA KNYGA

Amerikos lietuvių gydytojų vardynas, surinktas dr. Mildos Budrienės ir 1991 metais išleistas Lituanistikos tyrimų ir studijų centro, yra 160 puslapių kietais viršeliais knyga apie Amerikoje praktikavusius lietuvių kilmės medicinos ir dantų gydytojus 1884-1984 metais.

Knygoje nurodomi gydytojų gimimo bei mirties metai, vieta, lankyta medicinos mokykla, jos baigimo metai, specializacija, gautos praktikos teisės, darbas sveikatos apsaugoje, valstybinė institucijose ir medicinos mokyklose.

Ši knyga yra geras informacijos šaltinis apie 1,200 lietuvių medikų Amerikoje ir naudinga ne tik gydytojui, bet ir kiekvieno inteligento bei žurnalisto bibliotekoje.

Br. J.

CHICAGOS ŽINIOS

NUSIKALTIMAI CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Illinois valstijos policija pagaliau surinko 1990-1991 metų duomenis apie didesniuosis nusikaltimus, įvykdytus ne tik pačiame Chicago mieste ir artimuose priemiesčiuose, bet ir tolimesnėse vietovėse Illinois valstijoje. Duomenys paimiti iš 700 vietovių visose valstijos apskrityse, o kiekvienas nusikaltimas skaičiuojamas 100,000 vietovės gyventojų. Suprantama, kad nusikaltimų skaičius kyla su gyventojų skaičiumi, todėl daug įvairių smurto veiksmų, vagystių ir kitų nusikaltimų užregistruota Chicagoje ir Cook apskrityje. Tarp 1990 ir 1991 m. čia stambieji nusikaltimai pagausėjo 9.9%, o visuose priemiesčiuose – 3.9%. Tačiau pietinė Cook apskrities dalis (pietinė Chicago) yra dar nesaugesnė, nes nusikaltimai ten pagausėjo 10.1%.

Štai keli konkretesni pavyzdžiai.

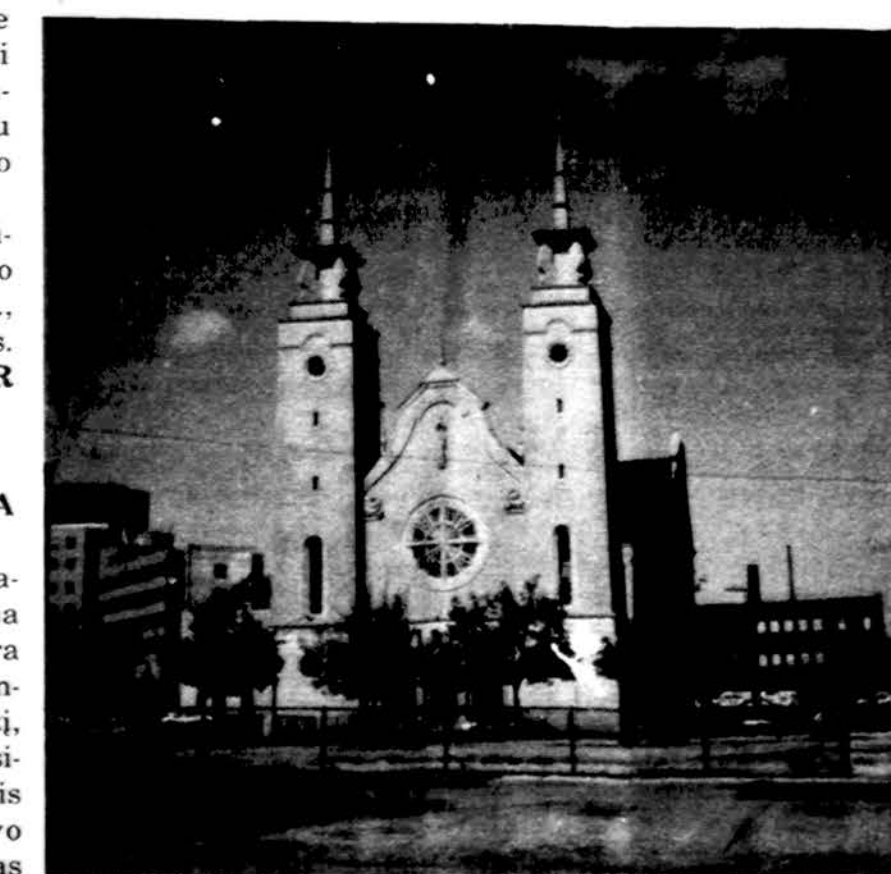
Chicago mieste 1991 m. įvykdytos 926 žmogžudystės, 43,733 apiplėšimai, 52,119 įsiveržimai į namus ir jų apvogimai, 131,412 įvairios vagystės, taip pat pavogta 47,710 automobilių ir buvę 2,348 padegimai.

Kuris priemiestis saugiausias? Beveik visur yra saugiau kaip mieste, bet ypač saugumu pasižymi Bedford Park, Homewood, Homewood, Hickory Hills, Lemont, Palos Heights, Stickney, Willow Springs. Nesaugūs yra: Evanston, Harvey, Maywood, Schaumburg, Skokie. Iš tolimesnių vietovių nesaugiausias yra Joliet miestas su 22 žmogžudystėmis, 281 apiplėšimais, 1,362 įsilaužimais, 4,422 vagystėmis, 722 pavogtais automobiliais ir 42 padegimais.

Nors šių metų duomenys dar neapskaičiuoti, bet jau dabar kai kurių nusikaltimų skaičiai prašokę pernykščius, o metų galas dar tolokai.

D.B.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia Marquette Parke.